

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/23-04/27
URBROJ: 613-01-04-2-24-10
Zagreb, 4. lipnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Dječja bolnica
Srebrnjak, Zagreb
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O SPECIJALNOJ BOLNICI	8
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	8
	Sustav unutarnjih kontrola	10
	Planiranje i izvršenje plana	11
	Financijski izvještaji	12
	Projekti financirani u 2022.	21
III.	REVIZIJA ZA 2022.	24
	Ciljevi i područja revizije	24
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	24
	Metode i postupci revizije	25
	Nalaz za 2022.	26
	Provedba naloga i preporuka	44

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Dječje bolnice Srebrnjak, Zagreb (dalje u tekstu: Specijalna bolnica) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Specijalne bolnice sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2022. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Specijalne bolnice za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal ostvareni su u iznosu od 10.822.522,00 kn, od čega se na lijekove odnosi 2.420.800,00 kn i medicinski potrošni materijal 8.401.722,00 kn.

Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal evidentiraju se u poslovnim knjigama u trenutku izdavanja iz bolničke ljekarne na bolničke odjele, a trebali bi biti evidentirani u trenutku stvarnog utroška odnosno u trenutku smanjenja zaliha na bolničkim odjelima jer u trenutku izdavanja iz bolničke ljekarne na bolničke odjele nisu utrošeni, nego samo mijenjaju mjesto skladištenja. U bolničkoj ljekarni vodi se analitička knjigovodstvena evidencija lijekova i medicinskog potrošnog materijala po vrsti, količini i vrijednosti. Na bolničkim odjelima nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija odnosno ne postoji sustav praćenja stvarne potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima. Prema godišnjem popisu imovine i obveza koncem 2022. vrijednost zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala u bolničkoj ljekarni iznosila je 794.724,00 kn, od čega se na lijekove odnosi 292.709,00 kn i na medicinski potrošni materijal 502.015,00 kn. Popis zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima koncem 2022. nije obavljen, stoga se ne može potvrditi je li dio zaliha ostao neutrošen na bolničkim odjelima odnosno jesu li evidentirani stvarni rashodi ili je trebalo obaviti korekciju rashoda i zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala.

Koncem 2022. u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani izvanbilančni zapisi u iznosu od 17.774.564,00 kn. Odnose se na instrumente osiguranja plaćanja (garancija banke, zadužnice i bjanko-zadužnice) primljene od trgovačkih društava (dobavljača radova i usluga) kao jamstvo za uredno ispunjenje ugovora. U poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa nije evidentirana i u financijskim izvještajima nije iskazana vrijednost sudskih sporova u tijeku. Prema podacima iz Bilješki uz financijske izvještaje, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku iznose 1.026.476,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na sporove u vezi s isplatom prekovremenih sati zaposlenicima i neisplaćenom razlikom plaće u prethodnim godinama, radi povećanja osnovice za izračun plaće.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022. je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom imovine i obveza nije obuhvaćena imovina evidentirana u poslovnim knjigama koja se odnosi na dugotrajnu nefinancijsku imovinu u pripremi (investicije u tijeku) u iznosu od 10.049.774,00 kn te sitni inventar u upotrebi nabavne vrijednosti u iznosu od 1.186.195,00 kn koji je u cijelosti otpisan. Dugotrajnu imovinu u pripremi (investicije u tijeku) povjerenstvo nije popisalo u posebne popisne liste, nije provjeren i procijenjen stupanj dovršenosti, predviđen rok završetka ili predložen drukčiji način rješavanja. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Specijalne bolnice za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Za 2022. nije proveden unutarnji nadzor i kontrola rada ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih radnika te nije sastavljeno izvješće o izvršenom nadzoru. (točka 1. Nalaza)
- Ukupne obveze koncem 2022. iskazane su u iznosu od 63.432.201,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine manje su za 5.289.878,00 kn ili 7,7 %, ali i dalje su vrijednosno značajne. U okviru ukupnih obveza vrijednosno najznačajnije su obveze za primljene predujmove od HZZO-a u iznosu od 50.928.280,00 kn koje čine 80,3 % ukupnih obveza. Obveze za primljene predujmove od HZZO-a odnose se na primljene predujmove od HZZO-a za neizvršeni rad za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu do ugovorenog maksimalnog godišnjeg iznosa sredstava (limita) u iznosu od 44.552.921,00 kn (od čega u 2022. u iznosu od 6.717.154,00 kn i za razdoblje 2019. – 2021. u iznosu od 37.835.767,00 kn) i primljena dodatna sredstva iz državnog proračuna doznačena posredno putem HZZO-a u prethodnim godinama za podmirenje obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 6.375.359,00 kn (u 2020. u iznosu od 2.488.063,00 kn i u 2021. u iznosu od 3.887.296,00 kn), a koja je Specijalna bolnica obvezna pravdati ispostavljanjem računa za provedenu bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu.

Iako su u 2022. doznačena vrijednosno značajna sredstva Ministarstva zdravstva i Grada Zagreba za podmirenje dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala u ukupnom iznosu od 19.306.318,00 kn, dospjele obveze koncem 2022. u iznosu od 5.020.141,00 kn su i nadalje značajne. Dospjele obveze su najvećim dijelom obveze prema dobavljačima za nabavu medicinskog potrošnog materijala i krvnih preparata u iznosu od 2.421.923,00 kn, opreme u iznosu od 1.027.300,00 kn te lijekova u iznosu od 557.696,00 kn. Prema starosnoj strukturi na dospjele obveze do 60 dana odnosi se 2.863.760,00 kn, od 61 do 180 dana odnosi se 1.925.444,00 kn, od 181 do 365 dana odnosi se 93.000,00 kn i na starije od 365 dana odnosi se 137.937,00 kn.

Za 2022. ostvareni su prihodi u iznosu od 75.551.464,00 kn, rashodi u iznosu od 69.614.188,00 kn te višak prihoda u iznosu od 5.937.276,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 66.106.496,00 kn (manjak prihoda za 2021. u iznosu od 24.009.190,00 kn, izvršena korekcija tijekom 2022. u iznosu od 1.175.139,00 kn i manjak prihoda iz prethodnih godina do 2021. u iznosu od 43.272.445,00 kn) te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 60.169.220,00 kn.

U rujnu i prosincu 2022. donesen je akt Analiza i ocjena postojećeg financijskog plana s prijedlogom mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje i akcijski plan provedbe navedenih mjera u svrhu dodjele namjenske pomoći za podmirenje dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala te isplatu razlike iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad. Analizom i ocjenom postojećeg financijskog stanja, utvrđeno je da Specijalna bolnica planira provesti mjere koje će biti usmjerene na povećanje prihoda (povećanje prihoda od rada najmanje do visine ugovorenog limita s HZZO-om, realizacija prihoda od zdravstvene djelatnosti izvan usluga koje financira HZZO i povećanje prihoda od drugih zdravstvenih ustanova) te racionalizaciju rashoda poslovanja (racionalizacija potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala te korištenja zdravstvenih usluga u drugim zdravstvenim ustanovama, smanjenje rashoda za zaposlene kroz optimalizaciju rada i prirodni odljev te unutarjom reorganizacijom, racionalizacija rashoda za intelektualne i odvjetničke usluge, smanjenje troškova materijala i usluga svih vrsta i na svim razinama, racionalizacija dijagnostičkih postupaka, kao i planiranje, racionalizacija i okrupnjivanje postupaka nabave te smanjenje broja neplanirane nabave). Donesen je Akcijski plan provedbe mjera i navedene su osobe odgovorne za njihovo provođenje i praćenje te je određen rok provedbe do konca 2022. Predložene mjere navedene su općenito, opisno, a financijski učinak koji bi se trebao postići provođenjem navedenih nije naveden niti je utvrđena obveza izvještavanja o provedbi navedenih mjera po godinama.

Prema izvješću ravnateljice od 31. siječnja 2023. Gradski ured za zdravstvo, socijalnu zaštitu, branitelje i osobe s invaliditetom izdao je suglasnost za cjelovitu obnovu Specijalne bolnice, a aktivnosti u vezi s postupkom cjelovite obnove provode se dogovorenom dinamikom. Tijekom 2022. proširena je djelatnost za pedijatrijsku dermatologiju, u odnosu na 2021. zabilježen je porast u svim oblicima pružanja zdravstvene zaštite djece, uvedena je nova dijagnostička i terapijska metoda za područje dječje otorinolaringologije, a uz izobrazbu djelatnika (specijalistički ispiti, uže specijalizacije, druge izobrazbe) i nabavu dva nova UZV uređaja, otvorene su tri nove ambulante te je preuređena bolnička ljekarna.

S obzirom na to da je kumulirani manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju i nadalje značajan, kao i iznos dospjelih obveza, da obavljene usluge nisu ostvarene u visini limita HZZO-a te da Specijalna bolnica iz ostvarenih prihoda poslovanja ne ostvaruje dovoljno sredstava za redovno poslovanje odnosno pokriće svojih obveza, preporučeno je izraditi sveobuhvatnu Analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, izraditi Akcijski plan i odrediti financijski učinak koji bi se trebao postići provođenjem svake planirane mjere, odrediti osobe odgovorne za njihovo provođenje te pratiti i izvještavati o provedbi navedenih mjera. (točka 6. Nalaza)

- Planom nabave za 2022., koji je donesen u prosincu 2021., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 191.504.903,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2022. doneseno je devet izmjena i dopuna Plana nabave. Prema zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2022., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 197.506.753,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na javnu nabavu odnosi 192.163.027,00 kn, a na jednostavnu nabavu 5.343.726,00 kn.

Planirani postupci nabave roba, radova i usluga grupirani su po programima odnosno projektima. Na program Redovno poslovanje odnosi se 19.523.804,00 kn, a na ostalih šest programa odnosno projekata 177.982.949,00 kn, od kojih su vrijednosno najznačajnija sredstva planirana za projekt Dječji centar za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak (CCTM) u iznosu od 171.413.050,00 kn. Planirani postupci za navedeni projekt u 2022. nisu provedeni zbog prekida u provedbi navedenog projekta, najvećim dijelom zbog toga što je izvoditelj izvedbenog projekta i radova izgradnje nove zgrade CCTM-a jednostrano raskinuo ugovor u travnju 2022. Iako je tijekom 2022. doneseno devet izmjena i dopuna Plana nabave, od kojih zadnje u prosincu 2022., za postupke nabave za koje je bilo izvjesno da se neće provesti u 2022., Specijalna bolnica nije ažurirala Plan nabave. Prema Planu i izmjenama i dopunama Plana nabave, postupke nabave (osim tri postupka koja provodi Specijalna bolnica) provodi Grad Zagreb kao Središnje tijelo nabave, u ime i za račun Specijalne bolnice kao naručitelja te nakon provedenih postupaka s odabranim ponuditeljima sklapa ugovore o javnoj nabavi i okvirne sporazume. Specijalna bolnica je početkom veljače 2022. zaključila Sporazum o reguliranju međusobnih prava i obveza o postupcima javne nabave s Gradom Zagrebom.

Prema podacima iz Statističkog izvješća za 2022., jednostavna nabava roba, radova i usluga iznosi ukupno 10.579.222,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (od čega se na robe odnosi 9.132.071,00 kn, usluge 1.384.620,00 kn i radove 62.531,00 kn), a jednostavna nabava roba i usluga koja je u vezi s financiranjem iz EU fondova iznosi 100.950,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (od čega se na robe odnosi 60.960,00 kn, a na usluge 39.990,00 kn), odnosno ukupna nabava iznosi 10.680.172,00 kn. Planom nabave za 2022., u okviru aktivnosti Redovno poslovanje, planirana je nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala ukupne procijenjene vrijednosti od 9.402.255,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se 5.830.630,00 kn odnosi na nabavu medicinskog potrošnog materijala, a 3.571.625,00 kn na nabavu lijekova, čija nabava je planirana otvorenim postupcima javne nabave, putem Grada Zagreba. Prema podacima iz poslovnih knjiga u 2022. nabavljeno je lijekova i medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti od 10.857.207,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega se 8.353.251,00 kn odnosi na nabavu medicinskog potrošnog materijala, a 2.503.956,00 kn na nabavu lijekova. S obzirom na to da do konca 2022. Grad Zagreb nije proveo planirane postupke nabave ni zaključio ugovore, Specijalna bolnica je u 2022. nabavljala lijekove i medicinski potrošni materijal bez provođenja propisanih postupaka nabave odnosno na način da je za svaku pojedinu potrebu za lijekovima i medicinskim potrošnim materijalom s odjela Specijalne bolnice, putem elektroničke pošte, zatražena ponuda od tri dobavljača te obavljena nabava putem narudžbenica od ponuditelja s najpovoljnijom ponudom.

Specijalna bolnica je objavila Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2022. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN) i na svojim mrežnim stranicama. Registar objavljen u EOJN-u nije istovjetan Registru objavljenom na mrežnim stranicama Specijalne bolnice niti su podaci potpuni i ažurirani. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljen u EOJN-u sadrži samo jedan ugovor za nabavu usluga preseljenja stanice kisika (jednostavna nabava) zaključen u prosincu 2021. u vrijednosti od 69.500,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (objavljen u svibnju 2022.).

Prema podacima u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2022. objavljenom na mrežnim stranicama Specijalne bolnice u 2022. za nabavu roba i usluga zaključeni su ugovori i/ili narudžbenice u vrijednosti od 9.533.308,00 kn, od čega se na vrijednost II. ugovora na temelju okvirnog sporazuma koji je zaključio Grad Zagreb za nabavu naftnih derivata za ustanove čiji je osnivač Grad Zagreb odnosi 5.081.560,00 kn. Za navedeni ugovor pogrešno je iskazan iznos od 5.081.560,00 kn jer se odnosi na vrijednost nabave za sve ustanove Grada Zagreba te je trebao biti iskazan iznos od 27.837,00 kn koji se odnosi na Specijalnu bolnicu. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2022. ne sadrži ugovore i jedan dodatak ugovoru zaključene na temelju okvirnih sporazuma (za opskrbu plinom, električnu energiju te komunikacijske usluge u pokretnoj mreži) u iznosu od 622.675,00 kn. Uputom iz veljače 2022. Grad Zagreb je, između ostalog, odredio da ustanove koje samostalno zaključuju pojedinačne ugovore temeljem okvirnih sporazuma obvezno unose pojedinačne ugovore u svoj registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. (točka 7. Nalaza)

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na podnaslov Projekti financirani u 2022. u okviru poglavlja II. Podaci o Specijalnoj bolnici, u kojem je dan opći pregled aktivnosti u vezi s projektom Dječji centar za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak (projekt CCTM). S obzirom na to da je izvoditelj izvedbenog projekta i radova na izgradnji nove zgrade CCTM-a jednostrano raskinuo ugovor i da su ostala neriješena pravna pitanja između Specijalne bolnice i izvoditelja radova, neizvjesno je financiranje i realizacija projekta iz bespovratnih sredstava Europske unije. Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja.

Obveze Specijalne bolnice

Specijalna bolnica je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijave ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijave ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O SPECIJALNOJ BOLNICI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Specijalna bolnica je javna ustanova koja obavlja zdravstvenu djelatnost prema odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22 i 33/23). Osnivač je Grad Zagreb (dalje u tekstu: Grad). Specijalna bolnica je pravna osoba upisana u sudski registar ustanova kod Trgovačkog suda u Zagrebu. Sjedište Specijalne bolnice je Srebrnjak 100, Zagreb. Rješenjem Ministarstva zdravstva iz prosinca 2003. određena je Referentnim centrom Ministarstva zdravstva za kliničku alergologiju djece. Također, Specijalnoj bolnici je Rješenjem Ministarstva zdravstva iz lipnja 2019. dodijeljen naziv „Klinika za pedijatriju Medicinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku“ na razdoblje od četiri godine, u skladu s odredbama članka 10. Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati zdravstvene ustanove ili dijelovi zdravstvenih ustanova za dodjelu naziva klinike ili kliničke ustanove (Narodne novine 119/03 i 11/04). Na temelju odluke Upravnog vijeća Specijalne bolnice iz travnja 2023., Specijalna bolnica je uputila zamolbu Nacionalnom zdravstvenom vijeću pri Ministarstvu zdravstva za pokretanje postupka obnove statusa Klinike za pedijatriju Medicinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Specijalna bolnica obavlja sljedeće zdravstvene djelatnosti: bolničku djelatnost iz područja pedijatrije i otorinolaringologije, specijalističko-konzilijarno liječenje bez bolničkog liječenja iz područja pedijatrije, fizikalne medicine i rehabilitacije, kliničke farmakologije s toksikologijom, kliničke radiologije, dječje kirurgije, otorinolaringologije, patologije i citologije, anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine, laboratorijske imunologije, medicinske biokemije i laboratorijske medicine, kliničke mikrobiologije, dermatologije i venerologije, ortopedije i traumatologije, znanstveno-istraživačku djelatnost iz područja biomedicine i zdravstva, nastavno-edukacijsku djelatnost s medicinskom praksom i drugo.

Ustrojstvo, djelatnost i poslovanje Specijalne bolnice utvrđeni su Statutom koji je donesen u lipnju 1997. te izmjenama i dopunama Statuta iz siječnja i listopada 2022. Osim Statuta, doneseni su Pravilnik o radu (lipanj 2015.), Pravilnik o organizaciji rada i sistematizaciji poslova Specijalne bolnice (prosina 2018.) i drugi opći akti, a u svibnju 2023. (s primjenom od lipnja 2023.) donesen je novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Specijalne bolnice.

Izvori financiranja djelatnosti su prihodi od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), nadležnog proračuna odnosno Grada, vlastiti prihodi, pomoći i donacije te drugi prihodi.

Tijela Specijalne bolnice su: Upravno vijeće, Uprava, ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Znanstveno vijeće, Bolničko povjerenstvo za kontrolu bolničkih infekcija, Povjerenstvo za lijekove, Povjerenstvo za kvalitetu i Povjerenstvo za unutarnji nadzor. Upravno vijeće ima sedam članova, od kojih su četiri predstavnici Grada, jedan predstavnik Ministarstva zdravstva, a dva predstavnika su zaposlenici Specijalne bolnice. Mandat članova Upravnog vijeća traje četiri godine. Upravno vijeće, između ostalog, donosi Statut uz suglasnost osnivača i druge opće akte, financijski plan i završni račun, godišnji plan i program rada i razvoja Specijalne bolnice te nadzire njihovo izvršavanje. Ravnatelj organizira i vodi poslovanje te predstavlja i zastupa Specijalnu bolnicu, odgovoran je za zakonitost rada, a imenuje ga Upravno vijeće na razdoblje od četiri godine i može biti ponovno imenovan.

Početak 2022. ukupno je bilo 237 zaposlenika, od čega 191 zdravstveni i 46 nezdravstvenih, a krajem 2022. ukupno je bilo 250 zaposlenika, od čega 201 zdravstveni, a 49 nezdravstvenih.

Na temelju Odluke Upravnog vijeća od 15. srpnja 2022., za ravnateljicu Specijalne bolnice u četverogodišnjem mandatu koji je započeo 25. srpnja 2022. imenovana je prim. mr. sc. Duška Markov-Glavaš, dr. med., koja je od srpnja 2021. do tada obavljala dužnost v. d. ravnateljice.

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Specijalnoj bolnici, prema podacima iz izvješća dostavljenih HZZO-u.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Specijalnoj bolnici

Redni broj	Naziv pokazatelja	2021.	2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Broj zaposlenih na 31. prosinca			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	237	250	105,5
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	173	181	104,6
1.1.1.	– radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	172	180	104,7
1.1.2.	– kumulativni radni odnos	1	1	100,0
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	18	20	111,1
1.3.	Administrativno-tehnički djelatnici	46	49	106,5
II.	Bolnička zdravstvena zaštita			
1.	Broj postelja			
1.1.	Ukupan broj postelja (instalirani)	75	75	100,0
1.2.	Ugovoreni broj postelja	75	75	100,0
1.3.	Popunjeni broj postelja	11	18	163,6
2.	Popunjenost-iskorištenost bolničkih postelja (%)			
2.1.	Na ukupan (instalirani) broj postelja	14,1	24	-
2.2.	Na ugovoreni broj postelja	14,1	24	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva	1 750	2 469	141,1
4.	Broj dana bolničkog liječenja	3 855	6 567	170,3
5.	Prosjeak bolničkih dana liječenja	2,2	2,7	122,7
III.	Dnevna bolnica			
1.	Broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici			
1.1.	Ukupan broj	40	40	100,0
1.2.	Ugovoreni broj	40	40	100,0
1.3.	Popunjeni broj	26	29	111,5
2.	Popunjenost-iskorištenost kreveta/stolica u dnevnoj bolnici (%)			
2.1.	Na ukupan broj	65,3	71,5	-
2.2.	Na ugovoreni broj	65,3	71,5	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici	4 271	4 562	106,8
IV.	Polikliničko-konzilijarna zdravstvena zaštita			
1.	Broj slučajeva	35 042	43 922	125,3
2.	Broj usluga	337 921	397 585	117,6
3.	Prosjeak usluga po slučaju (bolesniku)	9,6	9,1	94,8

Specijalna bolnica koncem 2022. raspolaže sa 75 postelja koliko je i ugovoreno s HZZO-om. U 2022. bolničku zdravstvenu zaštitu koristilo je 2 469 bolesnika, što je 719 ili 41,1 % više u odnosu na 2021., a ostvareno je 6 567 dana bolničkog liječenja što je 2 712 dana ili 70,3 % više u odnosu na 2021. Polikliničko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu koristilo je 43 922 bolesnika – slučajeva, što je za 8 880 ili 25,3 % više u odnosu na 2021. i pruženo je 397 585 usluga, što je 59 664 ili 17,6 % više u odnosu na 2021.

Sustav unutarnjih kontrola

Specijalna bolnica je u obvezi uspostaviti i razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način; usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima; zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete; jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. U skladu s navedenim odredbama, donesene su sljedeće pisane procedure i upute: Pravilnik o popisu imovine i obveza, Akt o ostvarivanju i korištenju vlastitih prihoda Specijalne bolnice, Procedura o stvaranju ugovornih obveza, Procedura odobravanja, kontrole i pravovremenog plaćanja računa, Procedura o blagajničkom poslovanju, Procedura o naplati prihoda i drugo.

Odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti utvrđeno je da je čelnik odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te za učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru financijskim planom utvrđenih sredstava. Čelnik je dužan svake godine za prethodnu proračunsku godinu, za razdoblje u kojem je obnašao dužnost, odnosno obavljao poslove čelnika, sastaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Uz Izjavu se prilažu i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, planovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti, izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine i mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini. Ravnateljica Specijalne bolnice je u veljači 2023. sastavila Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2022. uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2022. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za prethodnu godinu. Prema Izjavi i Upitniku, utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na izvršavanje financijskog plana (nepravodobno plaćanje po pravomoćnim presudama u vezi s pogrešno obračunanim prekovremenim satima u prethodnim godinama), upravljanje imovinom (za nekretnine koje nisu u funkciji nisu poduzimane aktivnosti za njihovo stavljanje u funkciju, odnosno korištenje prema utvrđenoj namjeni), a za nepravilnost vezanu za uspostavljanje evidencije svih ugovora, uključujući ugovore vezane za zaposlene, navodi se da je djelomično otklonjena.

Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2022. utvrđen je akcijski plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti s popisom potrebnih aktivnosti, očekivanim datumom (prvo polugodište 2023.) te odgovornom osobom koja je zadužena za otklanjanje nepravilnosti.

Prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Specijalna bolnica nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju. Gradski ured za unutarnju reviziju i kontrolu Grada obavlja poslove koji se odnose na unutarnju reviziju ustanova kojih je osnivač Grad i koje su obveznici davanja izjave o fiskalnoj odgovornosti te poslove kontrole u ustanovama kojih je osnivač Grad. U ožujku 2022. Gradski ured za unutarnju reviziju i kontrolu Grada sastavio je Izvješće o obavljenoj kontroli opravdanosti nabave softverskog paketa Specijalne bolnice.

Specijalna bolnica putem svoje mrežne stranice omogućuje pravo na pristup informacijama. Na mrežnim stranicama objavljeni su, prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), Statut, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta s popisom radnih mjesta i opisom poslova, Pravilnik o radu, financijski planovi, financijski izvještaji, bilješke uz financijske izvještaje, plan nabave i drugo.

Specijalna bolnica radi s informacijskim sustavom koji obuhvaća knjigovodstveni sustav (obuhvaća robno-materijalno knjigovodstvo, financijsko knjigovodstvo, uredsko poslovanje, osnovna sredstva, likvidaturu, blagajnu, ispostavljanje računa te kadrovske evidencije) i Bolnički informacijski sustav (BIS) za koji je vezan Laboratorijski informacijski sustav (LIS), preko kojeg se pružaju zdravstvene usluge pacijentima. Sustavi su međusobno povezani. Obračun plaća se obavlja kroz sustav COP (Centralizirani obračun plaća).

Planiranje i izvršenje plana

Financijski plan za 2022. te projekciju plana za 2023. i 2024. usvojilo je Upravno vijeće Specijalne bolnice u prosincu 2021. Planirani su prihodi i rashodi za 2022. u iznosu od 390.666.578,00 kn. Izmjenama i dopunama Financijskog plana iz rujna 2022., koje je Upravno vijeće usvojilo u listopadu 2022., prihodi i rashodi planirani su u iznosu od 87.504.000,00 kn, što je 303.162.578,00 kn ili 77,6 % manje u odnosu na početni Financijski plan. Prihodi su planirani prema vrstama prihoda (ekonomska klasifikacija) i izvorima financiranja. Rashodi su u skladu s Uputama Grada planirani prema proračunskim klasifikacijama za sljedeće programe i aktivnosti: Redovna djelatnost u iznosu od 64.174.000,00 kn, Kapitalna ulaganja u zdravstvene ustanove u iznosu od 2.500.000,00 kn, Centar kompetencije za translacijsku medicinu Srebrnjak (dalje u tekstu: projekt CCTM) u iznosu od 13.290.000,00 kn te Znanstveni centar izvrsnosti (Personalizirana briga o zdravlju) u iznosu od 7.540.000,00 kn. U odnosu na početni Financijski plan, vrijednosno značajnije smanjenje planiranih prihoda odnosi se na prihode od kapitalnih pomoći temeljem prijenosa EU sredstava za projekt CCTM, koji su smanjeni za 306.388.000,00 kn ili 97,7 % zbog prekida u provedbi navedenog projekta i na prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza koji su smanjeni za 19.518.000,00 kn ili 34,2 %. Također, u odnosu na početni Financijski plan vrijednosno najznačajnije su smanjeni rashodi za investicijska ulaganja u projekt CCTM za 313.679.000,00 kn ili 100,0 %.

Planirani prihodi se odnose na prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza o provođenju zdravstvene zaštite u iznosu od 37.600.000,00 kn, prihode iz proračuna (prihodi iz Grada za financiranje rashoda poslovanja, decentralizirana sredstva Grada, Ministarstva zdravstva za projekte, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna i drugo) u iznosu od 8.500.000,00 kn, vlastite prihode (prihodi od pruženih usluga drugim zdravstvenim ustanovama, od apartmana za smještaj roditelja djece, kliničkih ispitivanja i drugo) u iznosu od 1.000.000,00 kn, pomoći iz proračuna koji im nije nadležan u iznosu od 9.733.000,00 kn, pomoći na temelju prijenosa EU sredstava u iznosu od 14.830.000,00 kn, donacije u iznosu od 500.000,00 kn te ostale prihode u iznosu od 148.000,00 kn. U okviru prihoda je planiran i višak prihoda u iznosu od 15.193.000,00 kn.

Planirani rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 44.463.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 17.831.000,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 13.300.000,00 kn, subvencije u iznosu od 2.141.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 125.000,00 kn te pokriće manjka iz prethodnih godina u iznosu od 9.644.000,00 kn. U okviru materijalnih rashoda, vrijednosno značajniji planirani rashodi odnose se na rashode za materijal i sirovine u iznosu od 9.556.000,00 kn i rashode za usluge u iznosu od 5.128.000,00 kn.

Prema odredbi članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15) koji se primjenjivao do početka 2022., donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi i rashodi za 2023. u iznosu od 172.201.251,00 kn, a za 2024. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 71.055.400,00 kn. Projekcijama nije planirano pokriće manjka iz prethodnog razdoblja.

Prihodi su ostvareni u iznosu od 75.551.464,00,00 kn, što je 11.952.536,00 kn ili 13,7 % manje od planiranoga iznosa, a rashodi u iznosu od 69.614.188,00 kn, što je 17.889.812,00 kn ili 20,4 % manje od planiranog iznosa. Vrijednosno značajnije manje od planiranog iznosa ostvareni su prihodi od pomoći temeljem prijenosa EU sredstava za 7.319.115,00 kn ili 49,4 % (zbog problema u realizaciji projekta CCTM), dok su više od planiranog ostvareni prihodi od Grada za 4.491.383,00 kn ili 74,9 % (dodijeljena sredstva Grada za pokriće manjkova u poslovanju, odnosno obveza prema dobavljačima), prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza za 2.877.075,00 kn ili 7,7 % (više pružene zdravstvene usluge) te ostali prihodi za 1.845.183,00 kn ili 738,1 % zbog primljenog predujma za projekt Evidence Driven Indoor AIR Quality Improvement (dalje u tekstu: projekt EDIAQI) koji nije bio planiran u 2022. U odnosu na planirane, vrijednosno značajnije manje ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 8.339.069,00 kn ili 62,7 %, rashodi za subvencije za 1.487.540,00 kn ili 69,5 %, a vrijednosno značajnije više od plana ostvareni su rashodi za materijal i sirovine za 1.747.802,00 kn ili 16,0 %. Izvješće o izvršenju Financijskog plana za 2022. usvojeno je na sjednici Upravnog vijeća u ožujku 2023.

Financijski izvještaji

Specijalna bolnica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima u proračunskom računovodstvu. Za 2022. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Specijalne bolnice.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 75.551.464,00 kn, što je 30.072.135,00 kn ili 66,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	8.081.904,00	18.845.062,00	233,2
2.	Prihodi od imovine	146.532,00	815,00	0,6
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	44.052,00	14.126,00	32,1
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	742.791,00	1.381.102,00	185,9
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	34.672.806,00	53.215.176,00	153,5
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.791.244,00	2.095.183,00	117,0
	Ukupni prihodi	45.479.329,00	75.551.464,00	166,1

Vrijednosno najznačajniji udjel u ukupnim prihodima imaju prihodi ostvareni iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 53.215.176,00 kn ili 70,4 %, a značajniji su prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 18.845.062,00 kn ili 24,9 %. Svi drugi prihodi (prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada te prihodi od imovine) ostvareni su u iznosu od 3.491.226,00 kn ili 4,7 % ukupnih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza za 18.542.370,00 kn ili 53,5 %, od čega od HZZO-a u iznosu od 10.304.393,00 kn ili 30,2 % zbog povećanja maksimalnog iznosa sredstava (limita) za provođenje ugovorene zdravstvene zaštite, a iz nadležnog proračuna (od Grada) u iznosu od 8.237.977,00 kn ili 183,1 % zbog doznačenih sredstava za djelomično pokriće manjka prihoda, odnosno podmirenje dijela obveza prema dobavljačima za isporučene lijekove i medicinski potrošni materijal iz 2021. Također, povećane su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 10.763.158,00 kn ili 133,2 % zbog ostvarene pomoći iz državnog proračuna za podmirenje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog materijala te za isplatu razlike iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad i uplaćenih sredstava iz Ministarstva znanosti i obrazovanja vezano za projekt CCTM.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene u iznosu od 18.845.062,00 kn odnose se na pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 11.285.408,00 kn (tekuće pomoći u iznosu od 10.127.138,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 1.158.270,00 kn), pomoći na temelju prijenosa EU sredstava u iznosu od 7.510.885,00 kn te tekuće prijenose između proračunskih korisnika u iznosu od 48.769,00 kn. Tekuće pomoći iz državnog proračuna isplaćene su na temelju Odluka Vlade Republike Hrvatske o isplati namjenske pomoći za podmirivanje dijela obveza bolničkih zdravstvenih ustanova kojima su osnivači županije prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala iz lipnja, rujna i prosinca 2022. u iznosu od 8.814.935,00 kn te Odluke o isplati razlike iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad radnicima u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 101/21 i 147/21) u iznosu od 1.124.715,00 kn. U okviru tekućih pomoći iz državnog proračuna, na temelju Programa sufinanciranja provedbe EU projekata na regionalnoj lokalnoj razini iz prosinca 2020. i ugovora o sufinanciranju provedbe EU projekta zaključenog s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije iz prosinca 2021. ostvarena je pomoć u iznosu od 187.488,00 kn za sufinanciranje dijela troškova za projekt Koncept personalizirane uravnotežene prehrane u dječjim vrtićima kroz istraživačko-razvojnu informatičku platformu. Kapitalne pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 1.158.270,00 kn odnose se na sredstva sufinanciranja iz državnog proračuna za projekt CCTM. Pomoći na temelju prijenosa EU sredstava ostvarene u iznosu od 7.510.885,00 kn odnose se na uplaćena sredstva putem Ministarstva znanosti i obrazovanja po zahtjevu za predujam vezano za projekt CCTM u iznosu od 6.427.716,00 kn i na pomoći za projekte Koncept personalizirane uravnotežene prehrane u dječjim vrtićima kroz istraživačko-razvojnu informatičku platformu i Razvoj personaliziranog koncepta za redukciju prekomjerne i održavanje zdrave tjelesne mase u liječenju kroničnih bolesti djece i odraslih u iznosu od 1.083.169,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima u iznosu od 1.381.102,00 kn odnose se na ostvarene vlastite prihode u ukupnom iznosu od 1.039.460,00 kn i tekuće donacije u iznosu od 341.642,00 kn. Vlastiti prihodi su ostvareni od kliničkih istraživanja u iznosu od 374.786,00 kn, od apartmana odnosno od pružanja usluge smještaja roditelja uz dijete u iznosu od 283.145,00 kn, od pružanja zdravstvenih usluga vanjskim korisnicima (suradne ustanove i Specijalne bolnice) u iznosu od 218.504,00 kn te pružanja zdravstvenih usluga pacijentima bez zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj u iznosu od 163.025,00 kn. Ostvarivanje i korištenje vlastitih prihoda utvrđeno je Aktom o ostvarivanju i korištenju vlastitih prihoda Specijalne bolnice koji je donijelo Upravno vijeće Specijalne bolnice u prosincu 2020. Prihodi od kliničkih ispitivanja lijekova ostvareni su na temelju ugovora o kliničkom ispitivanju zaključenog u siječnju 2019. (i izmjena i dopuna ugovora iz prosinca 2021.) između naručitelja ispitivanja, Specijalne bolnice i glavnog ispitivača. Odnose se na naplaćene prihode za klinička ispitivanja provedena u 2021. Tijekom 2022. nije bilo obračuna ni isplata naknada ostvarenih od kliničkih ispitivanja, jer je zaposlenica koja je glavni ispitivač podnijela u ožujku 2022. tužbeni zahtjev radi isplate naknade. U vrijeme obavljanja revizije (rujan 2023.) sudski spor je bio u tijeku. Vlastiti prihodi ostvareni su od pruženih zdravstvenih usluga korisnicima koji nisu osigurane osobe i plaćaju punu cijenu zdravstvene usluge, a prema cijenama za zdravstvene usluge obračunane na temelju Odluke Specijalne bolnice koju je donijelo Upravno vijeće u kolovozu 2021. Prema navedenoj Odluci, cijene zdravstvenih usluga su utvrđene u visini 200,0 % cijene dobivene umnoškom važećih koeficijenata i vrijednosti koeficijenata zdravstvenih usluga HZZO-a. Prihodi od donacija odnose se na financijske donacije u iznosu od 225.634,00 kn (od fizičkih i pravnih osoba) i na donacije u naravi (lijekovi i medicinski potrošni materijal, živežne namirnice, dječji namještaj) u iznosu od 116.008,00 kn.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 53.215.176,00 kn. Odnose se na prihode ostvarene od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 40.358.176,00 kn i za inozemne osiguranike na temelju konvencije u iznosu od 118.899,00 kn te prihode iz nadležnog proračuna (Grada) za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika u iznosu od 12.738.101,00 kn.

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su na temelju zaključenog ugovora s HZZO-om iz srpnja 2020. te tri dodatka ugovoru koji se odnose na 2022. (od ukupno šest zaključenih dodataka ugovoru), odnosno na temelju izvršenih zdravstvenih usluga putem poliklinike i bolničkog liječenja u iznosu od 40.477.075,00 kn. Ugovorom i dodacima ugovoru su uređena međusobna prava i obveze i ugovoren maksimalni godišnji iznos sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (limit) u iznosu od 47.075.330,00 kn.

Prema Zapisniku o konačnom obračunu izvršenja rada i usklađenja s bolničkim zdravstvenim ustanovama za razdoblje od siječnja do prosinca 2022., koji je HZZO sastavio i potpisao u siječnju 2023., obveze za primljene predujmove od HZZO-a početkom godine su iznosile 44.211.126,00 kn. HZZO je tijekom 2022. uplatio sredstva u iznosu od 47.075.330,00 kn, a Specijalna bolnica je ispostavila račune za pružene zdravstvene usluge u iznosu od 40.358.176,00 kn, što je 6.717.154,00 kn manje od ugovorenog limita za 2022. Za iznos neizvršenih usluga do limita povećane su obveze za primljene predujmove od HZZO-a koje koncem 2022. ukupno iznose 50.928.280,00 kn. Specijalna bolnica do vremena obavljanja revizije nije ovjerila (potpisala) navedeni Zapisnik odnosno nije ga prihvatila. Prema obrazloženju Upravnog vijeća Specijalne bolnice sa sjednice Upravnog vijeća iz veljače 2023., navedeni Zapisnik nije potpisan zbog neusklađenosti Zapisnika i sudskog spora između Specijalne bolnice i HZZO-a koji je bio u tijeku, a prema kojem Specijalna bolnica iz prethodnih godina ima potraživanja prema HZZO-u. Specijalnoj bolnici su tijekom 2020. i 2021., na temelju Odluka Upravnog vijeća HZZO-a, dodijeljena dodatna sredstva državnog proračuna doznačena posredno putem HZZO-a u ukupnom iznosu od 6.375.359,00 kn koja su bila evidentirana na računu predujma od HZZO-a i nalaze se u ukupnom stanju predujma od HZZO-a na 31. prosinca 2021. odnosno na 31. prosinca 2022.

Prihodi iz proračuna Grada u iznosu od 12.738.101,00 kn odnose se na prihode za djelomično pokriće manjka prihoda, odnosno podmirenje dijela obveza prema dobavljačima za isporučene lijekove i medicinski potrošni materijal iz 2021. u ukupnom iznosu od 10.491.383,00 kn i iz sredstava za decentralizirane funkcije za nabavu opreme, dodatna ulaganja u građevinske objekte te investicijsko i tekuće održavanje opreme u iznosu od 2.246.718,00 kn.

Prihodi za djelomično pokriće manjka prihoda, odnosno podmirenje dijela obveza prema dobavljačima za isporučene lijekove i medicinski potrošni materijal iz 2021. ostvareni su na temelju dva zaključka Gradske skupštine, iz ožujka i studenoga 2022. Sredstva su utrošena za utvrđene namjene. U obrazloženju Prijedloga zaključka o raspodjeli sredstava iz studenoga 2022., navodi se da su manjkovi prihoda nastali u višegodišnjem razdoblju i kumuliraju se, a posljedica su nedostatnih maksimalnih iznosa sredstava za provođenje ugovorene zdravstvene zaštite s HZZO-om i povećanih rashoda na koje Uprava Specijalne bolnice ne može utjecati (povećanje materijalnih prava zaposlenika i rashoda za provođenje zdravstvene zaštite nije na odgovarajući način praćeno povećanjem financijskih sredstava za provođenje ugovorene zdravstvene zaštite) zbog čega Specijalna bolnica nije u mogućnosti na vrijeme podmirivati svoje obveze prema dobavljačima.

Također se navodi da je Specijalna bolnica u uvjetima rada tijekom pandemije bolesti COVID-19, od 2020. i nadalje, kumulirala i obveze za primljene predujmove HZZO-a zbog nedovoljnog izvršenja ugovornih obveza, koje treba opravdati budućim izvršenjima zdravstvenih usluga, kao i dodatno povećanje rashoda za zaposlenike (zbog ustupanja zdravstvenih radnika na ispomoć drugim ustanovama). Sve navedeno je utjecalo na značajno povećanje ukupnih obveza Specijalne bolnice. Prije donošenja navedenih zaključaka, u ožujku i listopadu 2022. sastavljen je plan podmirenja dospjelih obveza s Izvješćem o poslovanju. Prema Izvješću o poslovanju Specijalne bolnice u razdoblju od 2007. do rujna 2022., dospjele obveze Specijalne bolnice su vrijednosno značajne, a nastale su zbog poteškoća u radu 2020. i 2021. kao posljedica pandemije bolesti COVID-19 i manje izvršenih ugovorenih usluga i kumuliranja značajnog manjka prihoda.

Prihodi od decentraliziranih sredstava u iznosu od 2.246.718,00 kn ostvareni su na temelju Odluke o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2022. (Narodne novine 147/21) i zaključka gradonačelnika Grada o rasporedu dodijeljenih decentraliziranih sredstava između zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Grad u 2022. Na temelju Zaključka iz travnja 2022. Specijalnoj bolnici je raspoređen iznos od 2.500.000,00 kn za nabavu nefinancijske imovine, od čega vrijednosno najznačajniji iznos za nabavu dva komada sonde za kardiološki ultrazvuk (sa softverom) u iznosu od 720.000,00 kn, endoskopski stup za otorinolaringologiju u iznosu od 510.549,00 kn te dva ultrazvučna aparata sa sondama (jedan prijenosni s adaptivnim sondama) u iznosu od 622.100,00 kn. Manje ostvarena i utrošena sredstva u iznosu od 253.283,00 kn najvećim dijelom odnose se na nerealiziranu nabavu računala i računalne opreme (za koju je postupak pokrenut u 2022., a realiziran u 2023.). Doznačena sredstva su utrošena za utvrđene namjene.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 2.095.183,00 kn. Vrijednosno najznačajnija sredstva odnose se na primljeni predujam u prosincu 2022. u iznosu od 1.464.066,00 kn za projekt „Evidence Driven Indoor AIR Quality Improvement“ (dalje u tekstu: EDIAQI) na kojem Specijalna bolnica sudjeluje kao partner. Sredstva su ostvarena na temelju ugovora o konzorciju koji su u kolovozu 2022. zaključili Lisabonsko vijeće za ekonomsku konkurentnost i društvenu obnovu ASBL (koordinator) i 18 partnera (strana), među kojima i Specijalna bolnica. Ugovor se temelji na Uredbi (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013, a cilj projekta je poboljšanje smjernica i svijesti o unapređenju kvalitete zraka u zatvorenim prostorima u Europi i šire. Osim za navedeni projekt, značajniji prihodi su ostvareni od uplate za projekt CEKO0006 u iznosu od 386.725,00 kn (odnosi se na isplatu dijela amortizacije za uređaj NGS za sekvenciranje na projektu) na kojem je Specijalna bolnica partner, a Genos nositelj projekta.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 69.614.188,00 kn, što je 125.669,00 kn ili 0,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	40.196.020,00	44.794.512,00	111,4
2.	Materijalni rashodi	19.177.282,00	18.976.334,00	99,0
3.	Financijski rashodi	163.326,00	150.786,00	92,3
4.	Subvencije	0,00	653.460,00	-
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	9.951.891,00	5.039.096,00	50,6
	Ukupni rashodi	69.488.519,00	69.614.188,00	100,2
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 2)	45.479.329,00	75.551.464,00	166,1
	Višak prihoda	0,00	5.937.276,00	-
	Manjak prihoda	24.009.190,00	0,00	-

Vrijednosno najznačajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za zaposlene u iznosu od 44.794.512,00 kn ili 64,3 %, a značajniji su materijalni rashodi u iznosu od 18.976.334,00 kn ili 27,3 %. Svi drugi rashodi (financijski rashodi, rashodi za subvencije te rashodi za nabavu nefinancijske imovine) iznose 5.843.342,00 kn ili 8,4 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije su smanjeni rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 4.912.795,00 kn ili 49,4 % zbog prekida radova na izgradnji poslovne zgrade u okviru projekta CCTM (izvođač radova je u travnju 2022. raskinuo ugovor).

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 44.794.512,00 kn odnose se na brutoplaće u iznosu od 37.847.092,00 kn (od toga za redovan rad u iznosu od 31.000.516,00 kn, za prekovremeni rad u iznosu od 2.415.440,00 kn te za posebne uvjete rada u iznosu od 4.431.136,00 kn), doprinose na plaće u iznosu od 5.636.943,00 kn te ostale rashode za zaposlene (regres za godišnji odmor, božićnice, darove za djecu, jubilarne nagrade, otpremnine, pomoći zaposlenicima za bolest, smrtni slučaj te potpore za neposredni rad s oboljelim od bolesti COVID-19) u iznosu od 1.310.477,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su 4.598.492,00 kn ili 11,4 % više zbog povećanja osnovice za izračun plaća u svibnju i listopadu 2022., povećanja broja zaposlenih s 237 koliko ih je bilo koncem 2021. na 250 koliko ih je bilo koncem 2022. te zbog isplate po zaključenom sporazumu o isplati razlike iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad iz prethodnih godina koje je refundiralo Ministarstvo zdravstva. Specijalna bolnica je koncem 2022. imala 250 zaposlenika, od kojih 201 zdravstveni (od toga jedan u kumulativnom radnom odnosu), a 49 nezdravstvenih. Plaće se obračunavaju u okviru Centraliziranog obračuna plaća.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 18.976.334,00 kn odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu od 12.673.801,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 4.332.175,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 1.485.792,00 kn te na druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 484.566,00 kn. U okviru rashoda za materijal i energiju vrijednosno značajniji odnose se na rashode za medicinski potrošni materijal (medicinski, laboratorijski i drugi materijal) u iznosu od 8.401.722,00 kn, lijekove u iznosu od 2.420.800,00 kn (od čega se na rashode za lijekove iz donacija odnosi 107.297,00 kn te magistralne pripravke 2.189,00 kn).

Vrijednosno značajniji drugi materijalni rashodi odnose se na rashode za električnu energiju u iznosu od 402.638,00 kn, živežne namirnice u iznosu od 367.190,00 kn (od čega za živežne namirnice iz donacija 2.770,00 kn), plin u iznosu od 255.820,00 kn, materijal za čišćenje u iznosu od 248.261,00 kn te uredski materijal u iznosu od 245.459,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 4.332.175,00 kn odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.256.481,00 kn (od čega su vrijednosno značajnije odvojene usluge u iznosu od 685.682,00 kn, usluge upravljanja projektima u okviru dva EU projekta u iznosu od 269.185,00 kn te ugovori o djelu u iznosu od 137.878,00 kn), usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 678.881,00 kn, računalne usluge u iznosu od 535.245,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 496.403,00 kn, zaštitarske usluge u iznosu od 427.519,00 kn, zdravstvene usluge u iznosu od 302.440,00 kn (od čega se 274.833,00 kn odnosi na troškove obavljanja javno-zdravstvenih, dijagnostičkih i drugih zdravstvenih usluga u drugim zdravstvenim ustanovama), usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 327.915,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 169.414,00 kn te druge usluge u iznosu od 137.877,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima ostvarene su u iznosu od 1.485.792,00 kn, od čega se vrijednosno značajnije u iznosu od 1.235.989,00 kn odnose na naknade za prijevoz na posao i s posla.

Rashodi za subvencije ostvareni u iznosu od 653.460,00 kn odnose se na prijenos bespovratnih novčanih sredstava iz EU fondova, partnerima za dva projekta u kojima je Specijalna bolnica nositelj projekta. Sredstva su doznačena na temelju zahtjeva za nadoknadu sredstava jednom trgovačkom društvu za projekt Koncept personalizirane prehrane u dječjim vrtićima kroz istraživačko-razvojnu informatičku platformu te za dva trgovačka društva za projekt Razvoj personaliziranog koncepta za redukciju prekomjerne i održavanje zdrave tjelesne mase u liječenju kroničnih bolesti djece i odraslih. Za navedene projekte zaključeni su u ožujku 2021. ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava kojima utvrđeno razdoblje provedbe projekta traje do konca 2023.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 5.039.096,00 kn. Vrijednosno značajniji se odnose na nabavu medicinske opreme (sonda za kardiološki ultrazvuk, endoskopski stup za otorinolaringologiju, ultrazvučni aparat sa sondama, prijenosni ultrazvuk s adaptivnim sondama i drugo) u iznosu od 2.629.354,00 kn i na građevinske radove, usluge upravljanja te usluge nadzora na izgradnji zgrade u okviru projekta CCTM-a u iznosu od 2.108.979,00 kn (od čega 1.006.250,00 kn za stručni nadzor, 719.274,00 kn za izradu izvedbenog projekta i izvođenje radova izgradnje, 285.000,00 kn za usluge upravljanja projektom gradnje te 98.455,00 kn na ispravak pretporeza po ulaznim računima iz 2021.)

Višak prihoda nad rashodima za 2022. iznosi 5.937.276,00 kn, preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 66.106.496,00 kn (manjak prihoda za 2021. u iznosu od 24.009.190,00 kn, izvršena korekcija tijekom 2022. u iznosu od 1.175.139,00 kn i manjak prihoda iz prethodnih godina do 2021. u iznosu od 43.272.445,00 kn) te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 60.169.220,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 45.254.486,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	38.508.482,00	40.640.305,00	105,5
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	5.847.299,00	5.847.298,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	18.227.454,00	17.913.240,00	98,3
1.3.	Postrojenja i oprema	5.208.101,00	5.872.215,00	112,8
1.4.	Prijevozna sredstva	107.916,00	70.917,00	65,7
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	7.919.045,00	10.049.774,00	126,9
1.6.	Druga nefinancijska imovina	1.198.667,00	886.861,00	74,0
2.	Financijska imovina	5.754.986,00	4.614.181,00	80,2
2.1.	Novčana sredstva	1.956.204,00	2.458.217,00	125,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	178.262,00	106.091,00	59,5
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.620.135,00	2.049.873,00	56,6
2.4.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	385,00	0,00	-
	Ukupno imovina	44.263.468,00	45.254.486,00	102,2
3.	Obveze	68.722.079,00	63.432.201,00	92,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	61.855.340,00	62.133.469,00	100,4
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	6.773.493,00	1.286.794,00	19,0
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	93.246,00	11.938,00	12,8
4.	Vlastiti izvori	-24.458.611,00	-18.177.715,00	74,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	44.263.468,00	45.254.486,00	102,2
	Izvanbilančni zapisi	0,00	17.774.564,00	-

U odnosu na stanje početkom godine, vrijednost ukupne imovine koncem 2022. veća je za 991.018,00 kn ili 2,2 %. Vrijednosno značajnije je povećana vrijednost nefinancijske imovine u pripremi za 2.130.729,00 kn ili 26,9 % zbog ulaganja u izgradnju nove zgrade Specijalne bolnice u okviru projekta CCTM-a. Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi iskazana koncem 2022. u iznosu od 10.049.774,00 kn u cijelosti se odnosi na izgradnju nove zgrade u okviru navedenog projekta. Vrijednosno značajnije je smanjena financijska imovina za 1.140.805,00 kn ili 19,8 %, najvećim dijelom zbog obračunanog ispravka vrijednosti potraživanja.

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 17.913.240,00 kn odnosi se na zgrade u vlasništvu Specijalne bolnice (zgrada, poliklinika, stacionar, kuhinja, podrum, instalacije za medicinske plinove te sustav vatrodajave i dvorišni objekt).

Vrijednost postrojenja i opreme u iznosu od 5.872.215,00 kn odnosi se na medicinsko-laboratorijsku opremu u iznosu od 5.154.942,00 kn, računala i računalnu opremu u iznosu od 294.537,00 kn, opremu za održavanje u iznosu od 223.691,00 kn te uredsku opremu u iznosu od 199.045,00 kn.

U okviru druge nefinancijske imovine vrijednosno značajnija imovina u iznosu od 831.861,00 kn odnosi se na stanje zaliha koncem 2022. (u odnosu na stanje početkom godine manje za 144.556,00 kn ili 14,8 %), od čega se na zalihe medicinskog potrošnog materijala odnosi 502.015,00 kn, na zalihe lijekova 292.709,00 kn, na zalihe živežnih namirnica 33.537,00 kn te na ostale zalihe 3.600,00 kn.

Koncem 2022. potraživanja, umanjena za ispravak vrijednosti u iznosu od 19.150.791,00 kn (od čega u 2022. u iznosu od 2.054.233,00 kn), iskazana su u iznosu od 2.155.964,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine manja su za 1.642.433,00 kn ili 43,2 % zbog ispravka vrijednosti potraživanja. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.049.873,00 kn, od zaposlenih u iznosu od 300,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 105.791,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja za prihode poslovanja su od HZZO-a u iznosu od 1.946.600,00 kn. Ukupno dospjela potraživanja koncem 2022. s ispravkom vrijednosti iskazana su u iznosu od 21.181.139,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na potraživanja od HZZO-a (za više izvršene usluge od ugovorenih odnosno račune ispostavljene u iznosu većem od ugovorenog limita u razdoblju od 2015. do 2019., na izvršene usluge koje HZZO nije priznao zbog nepotpunih i neispravnih računa te za liječenje inozemnih osiguranika) u iznosu od 18.393.588,00 kn ili 86,8 % i od jednog kliničkog bolničkog centra iz prethodnih godina (2010. i 2011.) u iznosu od 2.704.123,00 kn ili 12,8 %.

Ukupne obveze koncem 2022. iskazane su u iznosu od 63.432.201,00 kn, što je 5.289.878,00 kn ili 7,7 % manje u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 62.133.469,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.286.794,00 kn i naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu od 11.938,00 kn. U okviru obveza za rashode poslovanja vrijednosno najznačajnije se odnose na obveze za primljene predujmove od HZZO-a u iznosu od 50.928.280,00 kn nastale u 2022. i prošlim godinama kada su usluge zdravstvene zaštite izvršene u manjem opsegu i vrijednosti u odnosu na ugovoreni limit, na obveze za materijalne rashode u iznosu od 7.082.196,00 kn te na obveze za zaposlene (plaća i doprinosi na plaću za prosinac 2022.) u iznosu od 3.951.898,00 kn. Koncem 2022. dospjele obveze za prihode poslovanja i za nabavu nefinancijske imovine iskazane su u iznosu od 5.020.141,00 kn, a nedospjele u iznosu od 58.400.122,00 kn.

Vlastiti izvori koncem 2022. iskazani su u iznosu od -18.177.715,00 kn. Odnose se na vlastite izvore iz proračuna u iznosu od 2.127.675,00 kn, ostale vlastite izvore u iznosu od 37.813.876,00 kn umanjene za manjak prihoda u iznosu od 60.169.220,00 kn i obračunane prihode poslovanja u iznosu od 2.049.954,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 17.774.564,00 kn odnose se na primljene instrumente osiguranja plaćanja od sedam dobavljača, od čega se vrijednosno značajniji iznos od 17.590.000,00 kn odnosi na primljeno jamstvo od izvođača radova na izgradnji nove zgrade u okviru projekta CCTM-a.

Projekti financirani u 2022.

U okviru financijske revizije obuhvaćen je opći pregled aktivnosti u vezi s projektom Dječji centar za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak (projekt CCTM).

Ministarstvo znanosti i obrazovanja (dalje u tekstu: MZO) kao posredničko tijelo razine 1 i Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (dalje u tekstu: SAFU) kao posredničko tijelo razine 2 zaključili su u srpnju 2019. sa Specijalnom bolnicom kao korisnikom Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt Dječji centar za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak (projekt CCTM) u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Ukupna vrijednost projekta iznosi 441.777.923,00 kn, a ukupni prihvatljivi troškovi iznose 432.176.116,00 kn, koliko su ugovorena i bespovratna sredstva Europske unije, što je najviši mogući iznos sufinanciranja ukupno utvrđene vrijednosti prihvatljivih izdataka projekta. Za osiguravanje raspoloživosti sredstava ukupne projektne vrijednosti u svrhu pokrića neprihvatljivih troškova i izdataka odgovorna je Specijalna bolnica. Ugovorom je, između ostalog, ugovoreno da korisnik ima pravo zatražiti plaćanje predujma, koji ne može biti viši od 20,0 % od ukupno prihvatljivih troškova odnosno 86.435.223,00 kn. Specijalna bolnica nije zatražila plaćanje predujma. Prema Ugovoru, razdoblje provedbe projekta je od siječnja 2014., završetak provedbe je 32 mjeseca od datuma potpisa Ugovora (odnosno do travnja 2022.), a razdoblje prihvatljivosti izdataka projekta počinje od siječnja 2014. i završava 30 dana od datuma isteka provedbe projekta. U kolovozu 2019. ravnatelj SAFU-a donio je Odluku o izmjeni Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, a Ugovor je izmijenjen u dijelu Pravila o financijskim korekcijama koje su jedan od priloga Ugovoru (uz Prijavni obrazac, Dodatni informacijski obrazac i Opće uvjete koji se primjenjuju na projekte financirane iz fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020.). U travnju 2022. zaključen je Dodatak 1 Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, kojim je utvrđen novi rok za završetak provedbe projekta od 53 mjeseca od datuma potpisa osnovnog Ugovora, odnosno utvrđeno razdoblje prihvatljivosti izdataka projekta počinje od siječnja 2014., a završava do konca 2023. Ugovorom nisu obuhvaćeni troškovi koji su se odnosili na prethodne godine odnosno prije zaključenja Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt CCTM.

Ugovorom su planirane projektne aktivnosti koje uključuju praćenje izrade izvedbenog projekta i izvođenje radova na izgradnji nove zgrade funkcionalno povezane s postojećom zgradom, nadzor građevinskih radova, opremanje neophodnom istraživačkom i medicinskom opremom, upravljanje projektom te promidžbu i vidljivost. Vrijednosno najznačajniji ugovoreni iznos sredstava se odnosi na aktivnost izrade izvedbenog projekta i izvođenje radova izgradnje nove zgrade CCTM-a u iznosu od 220.512.849,00 kn te nabavu opreme nužne za aktivnosti CCTM-a u iznosu od 203.520.178,00 kn. Projekt CCTM je zamišljen kao centar za kliničko istraživanje koji će djelovati kao suvremena platforma takozvanih translacijskih istraživanja usmjerenih na prevladavanje jaza između biomedicinskih istraživanja i kliničke prakse. Predviđeno je da će glavna orijentacija novog Centra biti visoko kvalitetno istraživanje koje će omogućiti unaprjeđenje postojećih te razvoj potpuno novih dijagnostičkih i terapijskih postupaka povezanih s učestalim dječjim bolestima, prvenstveno u područjima pedijatrijske alergologije, imunologije i pulmologije.

Za provedbu navedenog projekta Grad je, kao Središnje tijelo za nabavu, a na temelju ovlaštenja ravnatelja Specijalne bolnice iz listopada 2020., proveo za Specijalnu bolnicu (naručitelj projekta) otvoreni postupak javne nabave radova velike vrijednosti za predmet nabave „Izrada izvedbenog projekta i izvođenje radova izgradnje nove zgrade CCTM-a“. U ožujku 2021. Grad je donio Odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja za izradu izvedbenog projekta i izvođenje radova izgradnje nove zgrade CCTM-a, a u travnju 2021. zaključio je ugovor s izvođačem radova.

Ugovoreni rok bio je 22 mjeseca od dana zaključenja ugovora (veljača 2023.), a dinamika pružanja usluge i izvedbenog projekta prema Terminskom planu. Ugovorena vrijednost pružanja usluga izrade projektne dokumentacije i izvođenja radova po principu ključ u ruke iznosi 175.900.000,00 kn odnosno 219.875.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Grad je, na temelju ovlaštenja Specijalne bolnice, zaključio s izvođačem dva dodatka ugovoru, u prosincu 2021. i veljači 2022. Dodacima ugovoru utvrđeno je da izvođač dio ugovora daje u podugovor petorici podugovaratelja (prvim dodatkom četvorici podugovaratelja, a drugim dodatkom ugovoru uveden je još jedan podugovaratelj). Od ukupne vrijednosti ugovora u iznosu od 175.900.000,00 kn, na podugovaratelje, prema zaključenim dodacima ugovoru, odnosi se 6,69 % ugovorenog iznosa odnosno 11.767.710,00 kn. U svibnju 2021. Grad je proveo otvoreni postupak javne nabave za pružanje usluga upravljanja projektom CCTM procijenjene vrijednosti od 2.600.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, podijeljen u dvije grupe (pružanje usluga upravljanja projektom gradnje u okviru EU projekta CCTM procijenjene vrijednosti od 700.000,00 kn i pružanje usluga upravljanja EU projektom CCTM procijenjene vrijednosti od 1.900.000,00 kn). U svibnju 2021., Grad je s odabranim ponuditeljem zaključio ugovor o pružanju usluga upravljanja projektom gradnje CCTM koji obuhvaća angažman stručnjaka za pružanje podrške Specijalnoj bolnici u procesu provedbe velikog infrastrukturnog projekta izgradnje i opremanja CCTM-a. Predmet nabave obuhvaća angažman stručnjaka koji će Specijalnoj bolnici pružati podršku u procesu provedbe velikog infrastrukturnog projekta izgradnje i opremanja CCTM (pružanje usluge upravljanja projektom gradnje u okviru EU projekta CCTM). Ugovorene su usluge upravljanja u iznosu od 380.000,00 kn odnosno 475.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoreni rok izvršenja ugovora je 20 mjeseci od dana potpisa ugovora odnosno do uspješno izvršenog tehničkog pregleda i dobivanja uporabne dozvole, ovisno o tome što nastupi kasnije. Nadalje, Grad je proveo otvoreni postupak javne nabave za usluge stručnog nadzora te donio odluku o odabiru pružatelja usluge. Nakon toga Specijalna bolnica je zaključila ugovor s pružateljem usluga stručnog nadzora u lipnju 2021. Ugovorena je vrijednost usluga nadzora u iznosu od 1.320.000,00 kn odnosno 1.650.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Stručni nadzor nad radovima obuhvaća nadzor nad izvođenjem radova izgradnje nove zgrade CCTM-a do potpune gotovosti s ishođenjem uporabne dozvole, s eventualno potrebnim probnim radom (po principu „ključ u ruke“). Također, obuhvaća kompletni stručni i obračunski nadzor nad svim radovima te usluge koordinatora II zaštite na radu. Ukupno ugovorena vrijednost radova i usluga za projekt CCTM na temelju zaključenih ugovora iznosi 177.600.000,00 kn odnosno 222.000.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. U travnju 2022. izvođač radova s kojim je Grad (u ime Specijalne bolnice) zaključio Ugovor za izradu izvedbenog projekta i izvođenje radova izgradnje nove zgrade CCTM-a dostavio je Specijalnoj bolnici očitovanje kojim je obavještava da raskida navedeni ugovor. Izvođač se očitovao da do raskida ugovora dolazi zbog nepodmirenih obveza Specijalne bolnice za ugovorene i izvršene radove po ispostavljene tri privremene situacije u iznosu od 5.500.000,00 kn (s rokom dospelosti u studenome i prosincu 2021. te siječnju 2022.). Prema podacima iz poslovnih knjiga, za financiranje projekta ostvareni su prihodi iz sredstava Europske unije u iznosu od 8.159.986,00 kn, od čega u 2022. u iznosu od 7.585.986,00 kn, a 574.000,00 kn u 2021. Ukupno obračunani troškovi za projekt iznose 10.049.774,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega u 2022. u iznosu od 2.032.274,00 kn. Od ukupno obračunanih, na prihvatljive troškove odnosi se 9.800.082,00 kn (osnovica i 89,43 % prihvatljivog poreza na dodanu vrijednost), od čega je iz sredstava Europske unije podmireno 8.159.986,00 kn ili 83,3 %. Vrijednosno najznačajniji dio ostvarenih rashoda za projekt CCTM odnosi se na izradu izvedbenog projekta i izvođenje radova izgradnje nove zgrade CCTM-a u iznosu od 7.969.274,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost), od čega u 2022. u iznosu od 719.274,00 kn.

Osim navedenih, rashodi su ostvareni za usluge stručnog nadzora u iznosu od 1.583.750,00 kn (od čega u 2022. u iznosu od 1.006.250,00 kn), usluge upravljanja projektom gradnje CCTM-a u iznosu od 475.000,00 kn (od čega u 2022. u iznosu od 285.000,00 kn) te za geodetske usluge u iznosu od 21.750,00 kn (u 2022.). Zbog raskida ugovora s izvoditeljem i prekida planiranih i ugovoreni aktivnosti na projektu, u svibnju 2022. Specijalna bolnica je podnijela MZO-u, Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (dalje u tekstu: MRRFEU) i SAFU-u zahtjev u vezi interesa Specijalne bolnice za nastavak provedbe projekta odnosno mogućnosti raspodjele projekta na više faza, takozvanog faziranja projekta, u cilju realizacije dijela aktivnosti u financijskoj perspektivi 2021. – 2027. Navode se okolnosti (pandemija bolesti COVID-19, potresi te smanjena dostupnost ljudskih, tehničkih i drugih resursa za potrebe provedbe projekta) koje su dovele do usporavanja jednog dijela projektnih aktivnosti. U lipnju 2022. MZO se očitovao na navedeni zahtjev odnosno prijedlog Specijalne bolnice i podržalo prijedlog da se, u skladu s primjenjivim procedurama, pristupi faziranju projekta CCTM-a u novoj financijskoj perspektivi 2021. – 2027. Slijedom navedenog, Specijalnoj bolnici je predloženo da pristupi izmjeni relevantne projektne dokumentacije postojeće (odobrene) prijave projekta, u skladu s dostavljenim smjernicama i kriterijima MRRFEU-a (u svojstvu upravljačkog tijela za navedeni Operativni program). U lipnju 2023. Specijalna bolnica je dostavila MZO-u Studiju izvodljivosti za projekt CCTM koju je izradilo jedno trgovačko društvo za potrebe faziranja projekta CCTM. MZO je u prosincu 2023. dostavio očitovanje odnosno komentare (putem elektroničke pošte) na Studiju izvodljivosti za prijavu projekta na faziranje. U očitovanju se, između ostalih komentara, navodi da je mišljenje MZO-a da druga faza projekta ne može započeti dok se ne riješe pravna pitanja s izvoditeljem radova (koji je jednostrano raskinuo ugovor, ali nije postignuta konačna nagodba o primopredaji gradilišta te, prema navodima Specijalne bolnice, nije odustao od gradilišta) i ne osigura neometani nastavak radova, a time i projekta. Nadalje, dana je primjedba na planirani broj novozaposlenih (94) u pet godina kao preoptimističan, planiranu listu kapitalne opreme (nije navedeno kako doprinosi povećanju vrhunskih istraživanja i je li provedeno ažuriranje opreme od početne prijave projekta), na nedostavljene dokaze da nadležna tijela podržavaju faziranje projekta te nastavak njegovog financiranja u novom programskom razdoblju) i drugo. S obzirom na to da su neriješena pravna pitanja između Specijalne bolnice i izvoditelja radova na izvedbi projekta i izvođenju radova izgradnje nove zgrade CCTM-a, neizvjesna je daljnja realizacija projekta i njegovo financiranje iz bespovratnih sredstava Europske unije.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 23. veljače 2023. do 2. lipnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti mogućnost podmirivanja obveza
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015., prosinac 2020. i prosinac 2021.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
3. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13 i 98/19)
4. Pravilnik o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi (Narodne novine 25/15, 124/15 i 32/21)
5. Pravilnik o mjerilima za davanje odobrenja zdravstvenom radniku za sklapanje poslova iz djelatnosti poslodavca (Narodne novine 42/16)
6. Zakon o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08 i 127/19)
7. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
8. Zakon o pravu na pristup informacijama

9. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
10. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16)
11. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19)
12. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
13. Statut (lipanj 1997., siječanj i listopad 2022.)
14. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09)
15. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
16. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22 i 99/22)
17. Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19 i 56/20)
18. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20)
19. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 56/22 i 127/22)
20. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
21. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
22. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga (srpanj 2017. i rujan 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Specijalne bolnice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Specijalne bolnice. Provjerena je dokumentacija u vezi s planiranjem i izvršenjem plana, popisom imovine, приходima i rashodima, obračunom plaća i naknadama za zaposlene, postupcima nabave, imovinom, obvezama i potraživanjima te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima i pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, rashode za zaposlene, potraživanja, obveze i manjak prihoda te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Zakona o fiskalnoj odgovornosti te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru propisan je sustav unutarnjih kontrola.

Prema odredbama Statuta, tijela Specijalne bolnice su: Upravno vijeće, Uprava, ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Znanstveno vijeće, Bolničko povjerenstvo za kontrolu bolničkih infekcija, Povjerenstvo za lijekove, Povjerenstvo za kvalitetu te Povjerenstvo za unutarnji nadzor. Statutom je utvrđeno da Povjerenstvo za unutarnji nadzor provodi unutarnji nadzor i kontrolu rada ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih radnika. Način obavljanja unutarnjeg nadzora i kontrole određen je Pravilnikom o unutarnjem nadzoru i kontroli rada ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih radnika, koji je donijelo Upravno vijeće u kolovozu 2021. te Godišnjim planom unutarnjeg nadzora. Prema navedenom Pravilniku, o izvršenom nadzoru Povjerenstvo za unutarnji nadzor sastavlja pisano izvješće, odnosno zapisnik sjednice, s mišljenjem i prijedlozima o mjerama za uklanjanje nedostataka, mjerama za poboljšanje, odnosno o daljnjem postupanju. Godišnji plan unutarnjeg nadzora donesen je u ožujku 2022. Planirana je provedba 16 unutarnjih nadzora po ustrojstvenim jedinicama Specijalne bolnice, termin nadzora i osobe zadužene za provođenje nadzora.

Za 2022. nije proveden unutarnji nadzor i kontrola rada ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih radnika te nije sastavljeno izvješće o izvršenom nadzoru.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi unutarnji nadzor i kontrolu rada ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih radnika te sastaviti izvješća o izvršenom nadzoru u skladu s odredbama Statuta i Pravilnika o unutarnjem nadzoru i kontroli rada ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih radnika Specijalne bolnice.

- 1.2. Specijalna bolnica prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju.

2. Planiranje i izvršenje plana

- 2.1. Financijski plan za 2022. usvojilo je Upravno vijeće Specijalne bolnice u prosincu 2021. Planirani su prihodi i rashodi za 2022. u iznosu od 390.666.578,00 kn. Izmjenama i dopunama Financijskog plana iz rujna 2022., koje je Upravno vijeće usvojilo u listopadu 2022., prihodi i rashodi planirani su u iznosu od 87.504.000,00 kn, što je 303.162.578,00 kn ili 77,6 % manje u odnosu na početni Financijski plan.

U odnosu na početni Financijski plan, vrijednosno najznačajnije smanjenje planiranih prihoda za 306.388.000,00 kn ili 97,7 % odnosi se na smanjenje prihoda od kapitalnih pomoći temeljem prijenosa EU sredstava za projekt CCTM zbog prekida u provedbi projekta za 306.388.000,00 kn ili 97,7 %. Zbog navedenog su vrijednosno značajnije smanjeni i planirani rashodi za nabavu nefinancijske imovine koji se odnose na investicijska ulaganja u projekt CCTM za 313.679.000,00 kn ili 100,0 %.

Prihodi su ostvareni u iznosu od 75.551.464,00,00 kn, što je 11.952.536,00 kn ili 13,7 % manje od planiranoga iznosa, a rashodi u iznosu od 69.614.188,00 kn, što je 17.889.812,00 kn ili 20,4 % manje od planiranog iznosa. Specijalna bolnica je za 2022. iskazala višak prihoda tekuće godine u iznosu od 5.937.276,00 kn, a iz prethodnih godina prenesen je manjak prihoda u iznosu od 67.281.635,00 kn odnosno 66.106.496,00 kn nakon izvršenih korekcija u iznosu od 1.175.139,00 kn te na koncu 2022. manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 60.169.220,00 kn.

Prema odredbi članka 39. Zakona o proračunu koji se primjenjivao do konca 2021., donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi i rashodi za 2023. u iznosu od 172.201.251,00 kn, a za 2024. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 71.055.400,00 kn. Projekcijama nije planirano pokriće manjka iz prethodnog razdoblja.

Financijskim planom rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja planirani su u iznosu od 484.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 678.881,00 kn (najvećim dijelom odnose se na tekuće i investicijsko održavanje postrojenja i opreme u iznosu od 592.516,00 kn), dok su rashodi za investicijska ulaganja (nabava nefinancijske imovine) planirani u iznosu od 13.300.000,00 kn (najvećim dijelom za poslovne objekte u iznosu od 7.370.000,00 kn te medicinsku i laboratorijsku opremu u iznosu od 5.690.000,00 kn), a ostvareni su u iznosu od 5.039.096,00 kn (vrijednosno značajniji za medicinsku opremu u iznosu od 2.629.354,00 kn i poslovne objekte u iznosu od 2.130.729,00 kn).

Prema odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Prilog 1, točka 1.2., podtočka 1.2.5.) godišnji plan rada je operativni dokument koji sadrži operativne ciljeve u operativnim planovima (godišnji plan rada, plan nabave, plan zapošljavanja, plan investicija, plan tekućeg i investicijskog održavanja, plan provedbe projekata i slično) u kojima su utvrđeni resursi za njihovu realizaciju. Donošenje plana tekućeg i investicijskog održavanja i plana investicija bio bi temelj za praćenje planiranog i ostvarenog tekućeg i investicijskog održavanja i ulaganja te odgovarajućeg planiranja u sljedećim razdobljima i osiguranja izvora financiranja, a sve u svrhu pružanja odgovarajuće zdravstvene zaštite.

Specijalna bolnica za 2022. nije donijela plan investicijskog ulaganja niti plan tekućeg i investicijskog održavanja objekata, opreme i postrojenja.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti godišnji plan investicijskog ulaganja te plan tekućeg i investicijskog održavanja objekata, opreme i postrojenja u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Statuta Specijalne bolnice.

Ravnateljica je u lipnju 2022. sastavila Program rada i razvoja Specijalne bolnice, koji je bio sastavni dio njezine natječajne prijave za izbor i imenovanje ravnatelja Specijalne bolnice i koji je razmatralo i prihvatilo Upravno vijeće odabirom za ravnateljicu. U navedenom Programu rada i razvoja navodi se da je Specijalna bolnica do sredine 2021. bila dovedena u stanje organizacijske i financijske neodrživosti i da joj je potrebno temeljito restrukturiranje (izmjene i dopune Statuta, povećanja prihoda, smanjenja rashoda, stručno korektan timski rad). Također, navedene su djelatnosti i aktivnosti koje bi trebale biti prioritet u narednom razdoblju bez utvrđenih iznosa potrebnih za provođenje aktivnosti. Uz aktivnosti navedene u Programu rada i razvoja nisu planirani rashodi prema vrstama (iz Računskog plana) i iznosima te izvorima financiranja i ne sadrže ciljeve koji se namjeravaju postići i pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva. S obzirom na to da je Program rada i razvoja donesen opisno odnosno nisu planirana financijska sredstva za njegovu provedbu i nema poveznice s Financijskim planom, nisu stvoreni preduvjeti za kontrolu korištenja sredstava po aktivnostima. Izvješće o izvršenju plana i programa rada za 2022. nije sastavljeno i nije upućeno osnivaču.

Odredbom članka 84. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da Upravno vijeće, između ostalog, donosi program rada i razvoja te nadzire izvršenje programa rada i razvoja zdravstvene ustanove. Isto je propisano i odredbom članka 22. Statuta Specijalne bolnice. U ožujku 2023. donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 33/23), koji je stupio na snagu 1. travnja 2023., kojim je dopunjen članak 84. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20 i 119/22) te je propisano da Upravno vijeće podnosi osnivaču godišnje izvješće o svome radu.

Državni ured za reviziju nalaže nadzirati izvršenje programa rada i razvoja Specijalne bolnice u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta, donošenjem izvješća o izvršenju plana i programa rada. Također, preporučuje donijeti godišnji program rada i razvoja prije početka godine za koju se donosi i u kojemu će, uz planirane aktivnosti, navesti ciljeve te planirane rashode prema vrstama i iznosima i izvorima financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava za ostvarenje planiranih ciljeva.

2.2. *Specijalna bolnica prihvaća nalog i preporuke Državnog ureda za reviziju.*

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Specijalna bolnica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za proračunske korisnike. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na evidentiranje pojedinih vrsta poslovnih događaja te popis imovine i obveza.

– Evidentiranje poslovnih događaja

Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal ostvareni su u iznosu od 10.822.522,00 kn, od čega se na lijekove odnosi 2.420.800,00 kn i medicinski potrošni materijal 8.401.722,00 kn.

Specijalna bolnica evidentira rashode za lijekove i medicinski potrošni materijal na temelju izdatnice za zalihe izdane iz Centralnog skladišta bolničke ljekarne na bolničke odjele, a ne prema utrošku na bolničkim odjelima. U trenutku izdavanja lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničke odjele oni nisu utrošeni, nego samo mijenjaju mjesto skladištenja. U bolničkoj ljekarni se vodi analitička knjigovodstvena evidencija lijekova i medicinskog potrošnog materijala po vrsti, količini i vrijednosti odnosno o zaprimanju i izdavanju lijekova i medicinskog potrošnog materijala. Na bolničkim odjelima nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencije odnosno ne postoji sustav praćenja stvarne potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala koje je izdala bolnička ljekarna na bolničke odjele.

Prema odredbi članka 20., stavka 2., točke 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal u djelatnosti zdravstva ne iskazuje se u trenutku nabave, nego u trenutku stvarnog utroška odnosno prodaje.

Prema godišnjem popisu imovine i obveza koncem 2022. vrijednost zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala u bolničkoj ljekarni iznosila je 794.724,00 kn, od čega se na lijekove odnosi 292.709,00 kn i na medicinski potrošni materijal 502.015,00 kn. Popis zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima nije obavljen, stoga se ne može potvrditi je li dio zaliha ostao neutrošen na bolničkim odjelima, odnosno jesu li evidentirani stvarni rashodi ili je trebalo obaviti korekciju ostvarenih rashoda za utrošene lijekove i medicinski potrošni materijal u 2022. odnosno korekciju vrijednosti zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala koncem 2022.

Prosječna vrijednost zaliha lijekova tijekom godine iznosila je 265.471,00 kn, dok je prosječna mjesečna potrošnja iznosila 204.123,00 kn te su, u odnosu na prosječnu potrošnju, prosječne mjesečne zalihe lijekova dostatne za 39 dana.

Prosječna vrijednost zaliha medicinskog potrošnog materijala iznosila je 614.882,00 kn, dok je prosječna mjesečna potrošnja iznosila 714.915,00 kn te su, u odnosu na prosječnu potrošnju, prosječne mjesečne zalihe medicinskog potrošnog materijala dostatne za 26 dana. Specijalna bolnica nije donijela akt kojim bi utvrdila optimalne zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati rashode za lijekove i medicinski potrošni materijal u trenutku stvarnog utroška u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, u cilju optimalizacije količina lijekova i medicinskog potrošnog materijala na zalihi te mogućnosti kontrole njihova utroška, preporučuje uspostaviti sustav stalnog praćenja potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima te preporučuje utvrditi unutarnjim aktom optimalne zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala.

Koncem 2022. u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani izvanbilančni zapisi u iznosu od 17.774.564,00 kn. Odnose se na instrumente osiguranja plaćanja (garancija banke, zadužnice i bjanko-zadužnice) primljene od sedam trgovačkih društava (dobavljača radova i usluga) kao jamstvo za uredno ispunjenje ugovora. Vrijednosno najznačajnije jamstvo u iznosu od 17.590.000,00 kn odnosi se na garanciju banke za dobro izvršenje posla, dostavljenu od izvoditelja radova na Projektu CCTM-a.

U izvanbilančnim zapisima nisu evidentirane potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku. Prema evidenciji sudskih sporova (pregled je dan i u Bilješkama uz financijske izvještaje), vrijednost potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku iznosi 1.026.476,00 kn, a najvećim dijelom se odnose na sporove u vezi s isplatom prekovremenih sati zaposlenicima i neisplaćenom razlikom plaće u prethodnim godinama, radi povećanja osnovice za izračun plaće.

Prema odredbama članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, skupina računa Izvanbilančni zapisi sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati u okviru izvanbilančnih zapisa vrijednost potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

U studenome 2022. donesena je Odluka o popisu imovine, obveza i njihovih izvora te osnivanju povjerenstva za popis imovine, obveza i njihovih izvora za 2022. sa stanjem na dan 31. prosinca 2022., kojom je imenovano Centralno popisno povjerenstvo te Povjerenstvo za popis dugotrajne nefinancijske imovine i sitnog inventara, Povjerenstvo za popis kratkotrajne nefinancijske imovine – skladište ljekarna, Povjerenstvo za popis kratkotrajne nefinancijske imovine – Odjel prehrane i ostala skladišta i Povjerenstvo za popis financijske imovine, potraživanja i obveza. Centralno popisno povjerenstvo sastavilo je Izvješće o obavljenom popisu imovine, obveza i njihovih izvora za 2022. Izvješćem je utvrđeno postojanje viškova, manjkova, imovine za rashod/otpis te je utvrđena neusklađenost u podacima o iznosu knjigovodstvenog stanja između glavne knjige i pomoćne analitičke evidencije za stanja obveza prema dobavljačima u iznosu od 18.132,00 kn i stanja potraživanja od kupaca u iznosu od 48.532,00 kn. Na temelju navedenog Izvješća, ravnateljica Specijalne bolnice donijela je u siječnju 2023. Odluku o načinu postupanja po utvrđenim rezultatima popisa imovine, potraživanja i obveza na dan 31. prosinca 2022.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022. je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom imovine i obveza nije obuhvaćena imovina evidentirana u poslovnim knjigama koja se odnosi na dugotrajnu nefinancijsku imovinu u pripremi (investicije u tijeku) u iznosu od 10.049.774,00 kn te sitni inventar u iznosu od 1.186.195,00 kn koji je u cijelosti otpisan. Dugotrajnu imovinu u pripremi (investicije u tijeku) povjerenstvo nije popisalo u posebne popisne liste, nije provjeren i procijenjen stupanj dovršenosti, predviđen rok završetka ili predložen drukčiji način rješavanja.

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da proračunski korisnici na kraju svake poslovne godine moraju popisati imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti.

Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza koju je Ministarstvo financija donijelo u prosincu 2015., utvrđeni su obveznici primjene, metodologija obavljanja popisa imovine i obveza te postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Uputom je, između ostalog, određeno i da se u posebne popisne liste popisuje dugotrajna materijalna imovina u pripremi (investicije u tijeku), provjerava i procjenjuje stupanj dovršenosti te predviđa rok završetka ili predlaže drukčiji način rješavanja.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

3.2. *Specijalna bolnica prihvaća naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U vezi s evidentiranjem rashoda za lijekove i medicinski potrošni materijal Specijalna bolnica u Očitovanju obrazlaže da robno-materijalno poslovanje bolničke ljekarne prati kroz poslovni sustav koji je uveden 2020. Navodi da je utvrdila da takav način nije povoljan za postojanje odjelnih skladišta, budući da bi zahtijevao od medicinskog osoblja istovremeni rad u dva sustava, Bolničkom informacijskom sustavu (BIS) i poslovnom sustavu, što bi stvorilo dodatno opterećenje zdravstvenih djelatnika, prvenstveno medicinskih sestara koje Specijalnoj bolnici kronično nedostaju. Nadalje, navodi da bi otvaranje skladišta po svakom odjelu značilo i dodatno plaćanje licenci za poslovni sustav, što je financijski nemoguće podržati te da je Uprava Specijalne bolnice koncem 2023. donijela odluku o promjeni Bolničkog informacijskog sustava (BIS) čija se implementacija očekuje do konca 2024. Također, navodi da u okviru tog sustava namjerava osigurati funkcioniranje modula bolničke ljekarne koji bi zadovoljio sve potrebe i omogućio evidenciju utroška lijekova i medicinskog potrošnog materijala na odjelima.*

4. Rashodi za zaposlene

4.1. Ukupni rashodi u 2022. ostvareni su u iznosu od 69.614.188,00 kn, od toga se na rashode za zaposlene odnosi 44.794.512,00 kn ili 64,3 %. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 37.847.092,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 5.636.943,00 kn te ostale rashode za zaposlene (regres za godišnji odmor, božićnicu, dar za djecu, jubilarne nagrade, otpremnine te ostale naknade i nagrade za bolest, smrtni slučaj, COVID-19 naknada) u iznosu od 1.310.477,00 kn. U okviru rashoda za brutoplaće iskazane su plaće za redovan rad u iznosu od 31.000.516,00 kn, plaće za prekovremeni rad u iznosu od 2.415.440,00 kn (od čega se na prekovremeni rad ostvaren u 2022. odnosi 1.505.652,00 kn, a razlika u iznosu od 909.788,00 kn je isplaćena na temelju Sporazuma na ime neisplaćenih prekovremenih sati iz prethodnih godina, a koje je refundiralo Ministarstvo zdravstva) i za posebne uvjete rada u iznosu od 4.431.136,00 kn.

Rashodi za prekovremeni rad u 2022. ostvareni su u iznosu od 1.505.652,00 kn. Prema evidenciji prekovremenih sati ukupno je obračunano i isplaćeno 17 556 prekovremenih sati rada. Prekovremeni rad za 35 zdravstvenih djelatnika trajao je više od zakonom propisanog ograničenja godišnjeg broja sati do 3 439 sati godišnje, a najviši broj prekovremenih sati po jednom zaposleniku iznosi 384 sata.

Zakonom o radu propisano je moguće trajanje prekovremenog rada. Prema odredbama članka 65., stavaka 1., 3. i 4. Zakona o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) propisano je da u slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim sličnim slučajevima prijeko potrebe, radnik je na pisani zahtjev poslodavca dužan raditi duže od punog, odnosno nepunog radnog vremena (prekovremeni rad). Ako radnik radi prekovremeno, ukupno trajanje rada radnika ne smije biti duže od pedeset sati tjedno. Prekovremeni rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od sto osamdeset sati godišnje, osim ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od dvjesto pedeset sati godišnje.

Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19, 56/20 i 3/23) nije određena mogućnost trajanja prekovremenog rada zaposlenika iznad sto osamdeset sati godišnje.

Odredbom članka 49. Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja propisano je da će se osnovna plaća radniku uvećati, između ostalog, za prekovremeni rad za 50,0 %. Prekovremenim radom smatra se svaki sat rada duži od predviđenog rada utvrđenog dnevnim rasporedom rada, kao i svaki sat rada duži od redovnog mjesečnog fonda radnih sati. Redovni mjesečni fond radnih sati su sati koje radnik treba odraditi u tekućem mjesecu na bazi 40-satnog radnog tjedna. Mjesečni fond radnih sati tvori umnožak radnih dana u tekućem mjesecu s 8 sati. Poslodavac je obvezan svakom radniku platiti prekovremeni rad. Ako radnik to želi, poslodavac će na njegov pisani zahtjev umjesto uvećanja plaće po osnovi prekovremenog rada odobriti korištenje slobodnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 minuta za utvrđivanje ukupnog broja sati i slobodnih dana), sukladno mogućnostima organizacije rada.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti u cilju organiziranja prekovremenog rada djelatnika u okviru propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada u skladu s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

- 4.2. *Specijalna bolnica prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju i obrazlaže da u skladu sa svojim zakonskim obvezama kao bolnička zdravstvena ustanova osigurava 24-satnu zdravstvenu zaštitu 365 dana u godini u stacionarnom dijelu, u hitnoj pedijatrijskoj ambulanti te specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u skladu s ugovorom s HZZO-om. Nadalje, obrazlaže da s obzirom na postojeći broj liječnika u bolnici i opseg zdravstvene zaštite koji Specijalna bolnica pruža, kontinuitet zdravstvene zaštite nije moguće ostvariti bez prekovremenog rada, te da Specijalna bolnica od 2022. sustavno radi na smanjivanju broja prekovremenih sati boljom organizacijom rada i povećanjem broja liječnika u skladu s objektivnim mogućnostima. Navodi da su posebnim naporima u organizaciji rada od 2022. u vezi s planiranjem rasporeda rada zadovoljene sve odredbe propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada u skladu s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja, osim propisanog maksimalnog godišnjeg broja sati prekovremenog rada, koji nije moguće ispoštovati bez ugrožavanja kontinuiteta i smanjivanja opsega zdravstvene zaštite, koje Specijalna bolnica pruža i broja izvršenih postupaka, s posljedičnim produljenjem listi čekanja.*

5. Potraživanja

- 5.1. Koncem 2022. ukupna potraživanja s ispravkom vrijednosti u iznosu od 19.150.791,00 kn iskazana su u iznosu od 21.306.755,00 kn. Vrijednosno najznačajnija su od HZZO-a u iznosu od 18.413.968,00 kn i drugih zdravstvenih ustanova u iznosu od 2.786.408,00 kn (od čega se 2.706.683,00 kn odnosi na potraživanja od jednog kliničkog bolničkog centra).

Specijalna bolnica je u prosincu 2016. donijela Proceduru o naplati prihoda kojom su utvrđeni prihodi koje Specijalna bolnica ostvaruje, na temelju čega se naplaćuju (ugovora, zahtjeva, računa i drugog), mjere naplate (opomene i postupak prisilne naplate) te slučajevi za djelomičan i cjelovit otpis potraživanja (nedostatak valjane pravne osnove, nastupanje zastare, kada iznos potraživanja s obzirom na troškove naplate nije isplativ). Navedenom Procedurom je utvrđeno da se opomene za neplaćene račune šalju po potrebi više puta ako se utvrdi da se dugovanje pojedinih korisnika povećava ili izbjegava plaćanje. Također je utvrđeno da se, ako računi nakon više opomena nisu plaćeni, daje popis dugovanja voditelju pravnih i općih poslova u cilju pokretanja postupka prisilne naplate nad određenim korisnicima. Donesena Procedura nije sveobuhvatna jer nije utvrđena obveza i dinamika upućivanja opomena, nisu utvrđene druge mjere naplate (osim opomena i prisilne naplate), rokovi za pokretanje postupaka prisilne naplate te kriteriji za otpis potraživanja.

Državni ured za reviziju preporučuje Procedurom o naplati prihoda utvrditi obvezu slanja opomena, utvrditi druge mjere naplate (uz opomene i prisilnu naplatu), njihove rokove u cilju njihove pravodobne naplate te utvrditi detaljne kriterije za otpis potraživanja.

Od ukupno iskazanih potraživanja, dospjela potraživanja koncem 2022. iznose 21.181.139,00 kn. Prema dosjelošću, na potraživanja starosti do jedne godine odnosi se 661.088,00 kn, od jedne do tri godine 10.919.168,00 kn, od tri do pet godina 3.380.203,00 kn i na starija od pet godina odnosi se 6.220.680,00 kn. Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proveden je ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 19.150.791,00 kn (od čega u 2022. u iznosu od 2.054.233,00 kn).

Vrijednosno najznačajnija su potraživanja od HZZO-a u iznosu od 18.393.588,00 kn ili 86,8 % dospjelih potraživanja i od jednog kliničkog bolničkog centra u iznosu od 2.706.683,00 kn ili 12,8 % dospjelih potraživanja.

Potraživanja od HZZO-a odnose se na račune iz prethodnih godina (od 2014. do 2019.) ispostavljene u iznosima većim od maksimalno ugovorenog iznosa za pružene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu od 15.057.086,00 kn, na račune vraćene u 2022. i prošlim godinama zbog određenih nedostataka, nepravilnosti i neusuglašenosti s odredbama ugovora i općih akata HZZO-a u iznosu od 3.303.925,00 kn, koje HZZO ne priznaje i vraćeni su Specijalnoj bolnici na ispravak te potraživanja od HZZO-a za liječenje inozemnih osiguranika (po konvenciji) u iznosu od 32.577,00 kn.

Za dio potraživanja od HZZO-a iz prethodnih godina (2015. do 2017.) za pružene usluge i ispostavljene račune iznad ugovorenog limita u iznosu od 8.158.354,00 kn, koje HZZO nije priznao, Specijalna bolnica je u 2018. pokrenula dva sudska spora (za naplatu potraživanja u iznosu od 7.992.676,00 kn i u iznosu od 165.678,00 kn).

U lipnju 2018. Specijalna bolnica je pokrenula ovršni postupak protiv HZZO-a radi prisilne naplate potraživanja u iznosu od 7.992.676,00 kn, zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama. Prema obrazloženju odgovorne osobe i Zapisniku Upravnog vijeća iz listopada 2022., HZZO nije priznao račune uz obrazloženje da se ispostavljeni računi odnose na obračunane usluge iz djelatnosti koje Specijalna bolnica u 2015. i 2016. prema tada važećem zaključenom ugovoru nije imala ugovorene (ORL i dječja kirurgija). U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2023.) Trgovački sud je, na temelju odluke Upravnog vijeća Specijalne bolnice iz ožujka 2023., donio rješenje o povlačenju tužbe Specijalne bolnice protiv HZZO-a. Za drugi pokrenuti sudski spor protiv HZZO-a za neplaćene račune iz prethodnih godina (2015.), za usluge koje je Specijalna bolnica izvršila preko ugovorenog limita u iznosu od 165.678,00 kn, Visoki trgovački sud u Zagrebu je u siječnju 2023. donio presudu u korist Specijalne bolnice.

Od 2020. do 2022. Specijalna bolnica je ostvarila i obračunala manje zdravstvenih usluga od doznačenog ukupno ugovorenog iznosa za pružene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (limita), za što su iskazane obveze za primljene predujmove od HZZO-a. Istodobno, u navedenom razdoblju je evidentirala potraživanja prema HZZO-u, koja prema podacima iz analitičke evidencije potraživanja iznose 3.303.925,00 kn (od čega u 2020. u iznosu od 1.795.145,00 kn, u 2021. u iznosu od 919.504,00 kn i u 2022. u iznosu od 589.276,00 kn). Odnose se na račune koje HZZO nije priznao jer nisu bili ispravno ispostavljeni, u skladu s uputama i smjernicama HZZO-a (neopravdana količina dijagnostičko-terapijskih postupaka, obračunani dijagnostičko-terapijski postupci koji nisu ugovoreni, pogrešna valuta na računu, obračunana veća cijena od ugovorene cijene s nositeljem odobrenja za lijek, računi koji se odnose na testiranje za bolest COVID-19 nisu bili odvojeni od dijagnostičkih terapijskih postupaka koji se odnose na osnovnu bolest i drugo) te je prošao rok u kojem ih je trebalo pravdati i dostaviti HZZO-u. U 2022. ukupan iznos računa koje HZZO nije priznao zbog neispravnosti i protoka roka dospijeća je manji za 35,9 % u odnosu na prethodnu godinu, ali još uvijek je vrijednosno značajan, zbog čega treba posvetiti dužnu pažnju pri obračunu i ispostavljanju računa za obavljene zdravstvene usluge.

U okviru potraživanja iz prethodnih godina, vrijednosno značajna su potraživanja od jednog kliničkog bolničkog centra u iznosu od 2.704.123,00 kn. Za dio navedenih potraživanja u iznosu od 1.794.213,00 kn Specijalna bolnica je pokrenula sudski spor. Odnose se na potraživanja iz 2010. i 2011. na temelju Ugovora o poslovno tehničkoj suradnji iz kolovoza 2010. koji su zaključili Specijalna bolnica i klinički bolnički centar. Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u srpnju 2021. donio je presudu o odbijanju žalbe Specijalne bolnice kao neosnovane, odnosno u korist kliničkog bolničkog centra. Također, u okviru potraživanja od zdravstvenih usluga evidentirano je potraživanje u iznosu od 909.910,00 kn od kliničkog bolničkog centra iz 2012., za što Specijalna bolnica ne raspolaže dokumentacijom na temelju koje je evidentirano u poslovnim knjigama.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti radi utvrđivanja opravdanosti (realnosti) evidentiranih potraživanja od HZZO-a i kliničkog bolničkog centra u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima, čija je naplata nesigurna i upitna s obzirom na rokove zastare i neraspologanje dokumentacijom na temelju koje su evidentirana.

Također, preporučuje preispitati i utvrditi razloge zbog kojih dolazi do nepriznavanja računa Specijalne bolnice za obavljene usluge (a nije premašen utvrđeni limit) od strane HZZO-a te obratiti veću pozornost pri obračunu i ispostavljanju računa za obavljene zdravstvene usluga u skladu s ugovorenim postupcima te propisanim rokovima.

5.2. *Specijalna bolnica prihvaća preporuke Državnog ureda za reviziju. Navodi da je u 2023. otpisala potraživanja od HZZO-a koja su bila predmet tužbe i potraživanja koja su bila u zastari te da je u cijelosti otpisano potraživanje prema Kliničkom bolničkom centru koje je bilo predmet sudskog spora. Nadalje, navodi da su tijekom 2023. analizirani postupci ispostavljanja i kontrole računa koji se ispostavljaju HZZO-u i da su poduzete mjere za smanjivanje svih čimbenika koji su utjecali na nepriznavanje računa. Navedene mjere rezultirale su potpunom naplatom svih ispostavljenih računa u prva četiri mjeseca 2024. Također, Specijalna bolnica navodi da razumije potrebu kontinuiranog praćenja i kontrole ispostavljenih računa, stoga prihvaća preporuku za daljnjim ažurnim praćenjem i analizama potraživanja prema HZZO-u.*

6. Obveze i manjak prihoda

6.1. Ukupne obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 63.432.201,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine manje su za 5.289.878,00 kn ili 7,7 %, ali i dalje su vrijednosno značajne. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 62.133.469,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.286.794,00 kn i naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu od 11.938,00 kn.

Vrijednosno najznačajnije obveze za rashode poslovanja su obveze za primljene predujmove od HZZO-a u iznosu od 50.928.280,00 kn koje čine 80,3 % ukupnih obveza. Obveze za primljene predujmove od HZZO-a odnose se na primljene predujmove od HZZO-a za neizvršeni rad za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu do ugovorenog maksimalnog iznosa sredstava (limita) u iznosu od 44.552.921,00 kn (od čega u 2022. u iznosu od 6.717.154,00 kn i za razdoblje 2019. – 2021. u iznosu od 37.835.767,00 kn) te primljena dodatna sredstva iz državnog proračuna doznačena posredno putem HZZO-a u prethodnim godinama za podmirenje obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 6.375.359,00 kn (u 2020. u iznosu od 2.488.063,00 kn i u 2021. u iznosu od 3.887.296,00 kn), a koja je Specijalna bolnica obvezna pravdati ispostavljanjem računa za provedenu bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Odlukom Upravnog vijeća HZZO-a iz svibnja 2022. o načinu vraćanja isplaćenih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu većem od izvršenih usluga utvrđeno je da će bolničke zdravstvene ustanove novčana sredstva za neizvršeni limit nadoknaditi većim izvršenjem tijekom 2022. Specijalna bolnica nije u 2022. imala veće izvršenje kojim bi opravdala neizvršeni limit iz prethodnih godina.

Iako su u 2022. doznačena značajna sredstva Ministarstva zdravstva i Grada u iznosu od 19.306.318,00 kn za podmirenje dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala, dospjele obveze u iznosu od 5.020.141,00 kn i nadalje su značajne. Dospjele obveze su najvećim dijelom obveze prema dobavljačima za nabavu medicinskog potrošnog materijala i krvnih preparata u iznosu od 2.421.923,00 kn, opreme u iznosu od 1.027.300,00 kn te lijekova u iznosu od 557.696,00 kn.

Prema starosnoj strukturi na dospjele obveze do 60 dana odnosi se 2.863.760,00 kn, od 61 do 180 dana odnosi se 1.925.444,00 kn, od 181 do 365 dana odnosi se 93.000,00 kn i na starije od 365 dana odnosi se 137.937,00 kn.

S obzirom na značajan iznos iskazanih obveza prema HZZO-u za primljene predujmove, a za koje Specijalna bolnica nije izvršila usluge, Državni ured za reviziju preporučuje u suradnji s HZZO-om poduzeti aktivnosti na iznalaženju učinkovitog načina pravljenja (zatvaranja) navedenih obveza za primljene predujmove. Nadalje, preporučuje zatražiti i zajedničko utvrđivanje osnovnih uzroka odstupanja vrijednosti izvršenih bolničkih zdravstvenih usluga od vrijednosti utvrđenih limitom, kako bi i način utvrđivanja limita Specijalne bolnici bio učinkovitiji.

Za 2022. ostvareni su prihodi u iznosu od 75.551.464,00 kn, rashodi u iznosu od 69.614.188,00 kn te višak prihoda u iznosu od 5.937.276,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 66.106.496,00 kn (manjak prihoda za 2021. u iznosu od 24.009.190,00 kn, izvršena korekcija tijekom 2022. u iznosu od 1.175.139,00 kn i manjak prihoda iz prethodnih godina do 2021. u iznosu od 43.272.445,00 kn) te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 60.169.220,00 kn.

U listopadu 2022. sastavljeno je Izvješće o poslovanju Specijalne bolnice za razdoblje 2007. do rujna 2022. u kojem je navedeno da Specijalna bolnica najznačajniji izvor prihoda ostvaruje od HZZO-a. Od 2007. do konca 2019. ispostavila je računa za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu većem od godišnjeg ugovorenog maksimalnog iznosa sredstava (limita), a HZZO-a je priznavao račune u visini limita. Nadalje, navedeno je da je u 2020. i 2021. zbog pojave pandemije bolesti COVID-19 i potresa koji je prouzročio znatna oštećenja objekata, obavljena potpuna reorganizacija gotovo svih, do tog trenutka dobro uhodanih i dokazano uspješnih obrazaca i procesa pružanja zdravstvene zaštite i prilagodba unutarnjeg ustroja Specijalne bolnice. Od 2020. do 2022. ispostavila je račune za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu manjem od limita. Broj zaposlenih je konstantno rastao te koncem rujna 2022. ima 248 zaposlenih, što je 81 zaposlenik više u odnosu na 2007. Udio rashoda za zaposlene u ukupnim rashodima je povećan sa 62,8 % koncem 2019. na 68,7 % koncem rujna 2022.

Nadalje, u rujnu i prosincu 2022. Specijalna bolnica je donijela akt Analiza i ocjena postojećeg financijskog plana s prijedlogom mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje i akcijski plan provedbe navedenih mjera u svrhu dodjele namjenske pomoći za podmirenje dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala te isplatu razlike iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad (na temelju zaključenih Ugovora o načinu utroška namjenske pomoći odnosno financijskih sredstava koje su u travnju i lipnju 2022. zaključili Ministarstvo zdravstva i Grad).

Navedenom Analizom i ocjenom postojećeg financijskog stanja, utvrđeno je da Specijalna bolnica planira provesti mjere koje će biti usmjerene na povećanje prihoda (povećanje prihoda od rada najmanje do visine ugovorenog limita s HZZO-om, realizacija prihoda od zdravstvene djelatnosti izvan usluga koje financira HZZO i povećanje prihoda od drugih zdravstvenih ustanova) te racionalizaciju rashoda poslovanja (racionalizacija potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala te korištenja zdravstvenih usluga u drugim zdravstvenim ustanovama, smanjenje rashoda za zaposlene kroz optimalizaciju rada i prirodni odljev i unutarnjom reorganizacijom, racionalizacija rashoda za intelektualne i odvjetničke usluge, smanjenje troškova materijala i usluga svih vrsta i na svim razinama, racionalizacija dijagnostičkih postupaka, kao i planiranje, racionalizacija i okrupnjivanje postupaka nabave te smanjenje broja neplanirane nabave). Donesen je Akcijski plan provedbe mjera i navedene su osobe odgovorne za njihovo provođenje i praćenje te je određen rok provedbe do konca 2022. Predložene mjere navedene su općenito, opisno, a financijski učinak koji bi se trebao postići provođenjem navedenih mjera i osobe odgovorne za njihovo provođenje i praćenje nisu navedene niti je utvrđena obveza izvještavanja o provedbi navedenih mjera po godinama.

Prema izvješću ravnateljice od 31. siječnja 2023. Gradski ured za zdravstvo, socijalnu zaštitu, branitelje i osobe s invaliditetom izdao je suglasnost za cjelovitu obnovu Specijalne bolnice, a aktivnosti u vezi s postupkom cjelovite obnove se provode dogovorenim dinamikom. Tijekom 2022. proširena je djelatnost za pedijatrijsku dermatologiju, u odnosu na 2021. zabilježen je porast u svim oblicima pružanja zdravstvene zaštite djece, uvedena je nova dijagnostička i terapijska metoda za područje dječje otorinolaringologije, a uz izobrazbu djelatnika (specijalistički ispiti, uže specijalizacije, druge izobrazbe) i nabavu dva nova UZV uređaja, otvorene su tri nove ambulante te je preuređena bolnička ljekarna.

Poduzete mjere i aktivnosti nisu bile dovoljne za smanjenje obveza i manjka prihoda te je potrebo u dogovoru s HZZO-om i ministarstvom nadležnim za zdravstvo napraviti analizu postojećeg stanja, utvrditi uzroke nepodmirivanja dospjelih obveza, uzroke povećanja obveza i kumuliranog manjka prihoda, utvrditi mjere, odrediti način i rok provedbe i odgovorne osobe te kontinuirano pratiti provođenje predviđenih mjera koje će doprinijeti ostvarenju pozitivnog financijskog rezultata.

S obzirom na to da je kumulirani manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju i nadalje značajan, kao i iznos dospjelih obveza, da obavljene usluge nisu ostvarene u visini limita HZZO-a te da Specijalna bolnica iz ostvarenih prihoda poslovanja ne ostvaruje dovoljno sredstava za redovno poslovanje odnosno pokriće svojih obveza, preporučuje se izraditi sveobuhvatnu Analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja. Nadalje, preporučuje se izraditi Akcijski plan i odrediti financijski učinak koji bi se trebao postići provođenjem svake planirane mjere, odrediti osobe odgovorne za njihovo provođenje te pratiti i izvještavati o provedbi navedenih mjera. Također, preporučuje se utvrditi mogućnosti i načine povećanja prihoda od obavljanja djelatnosti većim izvršenjem zdravstvenih usluga te donošenje mjera ušteta u poslovanju radi učinkovitijeg poslovanja i podmirenja dospjelih obveza.

6.2. *Specijalna bolnica prihvaća preporuke Državnog ureda za reviziju. Navodi da smanjenje manjka ovisi o mogućnostima HZZO-a da otpiše potraživanja koja ima prema Specijalnoj bolnici, a koja su nastala tijekom epidemije virusa SARS-CoV-19 te o reformi cjelokupnog zdravstvenog sustava na način da bolnice nisu prisiljene ispostavljati račune za zdravstvene usluge po neprimjereno niskim cijenama određenim od strane HZZO-a, dok s druge strane ulazni troškovi podliježu tržišnim zakonima i tržišnim cijenama. Specijalna bolnica navodi primjere za 2022. gdje je od ukupnog iznosa koji je mjesečno dobivala od HZZO-a (limit neovisno o odrađenom radu), a koji je iznosio u prosjeku 4,0 milijuna kn, utrošila samo za plaće i naknade zaposlenicima u prosjeku 3,8 milijuna kn, odnosno 95,0 % ukupnog iznosa limita. Ostatak od 200 tisuća kn nije bio dovoljan za pokriće svih ostalih troškova (lijekovi, materijal, sredstva, režijski troškovi, održavanje i drugo) koji su prosječno mjesečno iznosili 1,5 milijuna kn. Također, navodi da na povećanje prihoda Specijalna bolnica može utjecati u vrlo malom postotku, jer prihodi ovise o priljevu pacijenata, sezonskim bolestima, neočekivanim epidemijama i slično, dok bi značajnije smanjenje rashoda uzrokovalo nestabilnost u pružanju zdravstvene zaštite i narušilo kvalitetu zdravstvene usluge.*

7. Javna nabava

7.1. Specijalna bolnica je javni naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi.

– Plan nabave

Planom nabave za 2022., koji je donesen u prosincu 2021., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 191.504.903,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2022. doneseno je devet izmjena i dopuna Plana nabave. Prema zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2022., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 197.506.753,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na javnu nabavu odnosi 192.163.027,00 kn, a na jednostavnu nabavu 5.343.726,00 kn. Plan nabave sa svim izmjenama i dopunama objavljen je na mrežnim stranicama Specijalne bolnice i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Elektronički oglasnik javne nabave).

Planirani postupci nabave roba, radova i usluga grupirani su po programima odnosno projektima te se na program Redovno poslovanje odnosi 19.523.804,00 kn, a na ostalih šest programa odnosno projekata (CCTM, Razvoj personaliziranog koncepta za redukciju prekomjerne i održavanje zdrave tjelesne mase u liječenju kroničnih bolesti djece i odraslih, Koncept personalizirane uravnotežene prehrane u dječjim vrtićima kroz istraživačko razvojnu platformu, CEKOM u molekularnoj dijagnostici, Zdravstveni centar izvrsnosti te Rano otkrivanje bolesnika s kroničnom opstruktivnom bolesti pluća u pušača) odnosi se 177.982.949,00 kn. Vrijednosno najznačajnija planirana sredstva su za projekt CCTM u iznosu od 171.413.050,00 kn. U okviru navedenog projekta planiran je 21 otvoreni postupak javne nabave procijenjene vrijednosti od 171.313.335,00 kn te tri postupka jednostavne nabave vrijednosti od 99.715,00 kn. Navedeni postupci nisu provedeni zbog prekida u provedbi projekta najvećim dijelom zbog toga što je izvoditelj izvedbenog projekta i radova izgradnje nove zgrade CCTM-a jednostrano raskinuo ugovor u travnju 2022. Iako je tijekom 2022. doneseno devet izmjena i dopuna Plana nabave, od kojih zadnje u prosincu 2022., za postupke nabave za koje je bilo izvjesno da se neće provesti u 2022., Specijalna bolnica nije ažurirala Plan nabave za 2022.

Odredbom članka 28. Zakona o javnoj nabavi propisano je, između ostalog, da je naručitelj obvezan ažurirati plan nabave prema potrebi a odredbom članka 3. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) da naručitelj može izmijeniti ili dopuniti plan nabave tijekom proračunske ili poslovne godine.

Državni ured za reviziju nalaže ažurirati plan nabave prema potrebi tijekom poslovne godine u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

– Nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala

Planom nabave za 2022. planirano je da će postupke nabave roba, radova i usluga provoditi Grad, osim za tri predmeta nabave za koje je planirano da će jednostavne postupke nabave provesti Specijalna bolnica.

Specijalna bolnica je s Gradom početkom veljače 2022. zaključila Sporazum o reguliranju međusobnih prava i obveza o postupcima javne nabave. Navedenim Sporazumom utvrđeno je da će Grad kao Središnje tijelo za nabavu u ime i za račun Specijalne bolnice provesti postupke nabave te nakon provedenih postupaka s odabranim ponuditeljima zaključiti ugovore o javnoj nabavi i okvirne sporazume. Nadalje, određeno je da se pod postupcima javne nabave podrazumijevaju i postupci na koje se prema pravilima o procijenjenoj vrijednosti javne nabave ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi. Sporazum se odnosi na sve planirane predmete nabave roba, radova i usluga Specijalne bolnice za 2022. U Sporazumu je, između ostalog, određeno da će Specijalna bolnica za svaki pojedinačni postupak javne nabave izdati pisano ovlaštenje temeljem kojeg će Grad u ime i za račun Specijalne bolnice provesti postupak nabave i zaključiti ugovor o javnoj nabavi i sve njegove eventualne dodatke ili okvirni sporazum, odnosno izdati narudžbenicu. Također, Sporazumom je određeno da će Specijalna bolnica Gradu dostavljati zahtjev za pokretanje postupaka nabave predviđenih u planu nabave, putem predviđene aplikacije, uz koji se prilaže pisano ovlaštenje, tehnička specifikacija predmeta nabave (troškovnik i drugi podaci u svezi predmeta nabave), izjave o sukobu interesa i drugi prilozi te da će Specijalna bolnica dostavljati Gradu sve potrebne podatke u svrhu ažuriranja Registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Sporazum je zaključen za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022.

Nadalje, Uputom koju je Grad dostavio svojim proračunskim korisnicima, između ostalog i Specijalnoj bolnici, u svibnju 2022. određeno je da jednostavnu nabavu provode samostalno (uključujući i one koji se sufinanciraju sredstvima Europske unije).

Specijalna bolnica je u srpnju 2017. donijela Pravilnik o postupku jednostavne nabave roba, radova i usluga (dalje u tekstu: Pravilnik) koji se primjenjivao do 11. listopada 2022. Prema Pravilniku, postupak jednostavne nabave procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost provodi se s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru sklapanjem ugovora i/ili narudžbenice, a procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn pozivom na dostavu ponuda koji se upućuje na adrese najmanje tri gospodarska subjekta (poziv se može objaviti i na mrežnoj stranici Specijalne bolnice).

Pravilnikom je određeno, između ostalog, da u slučaju žurnosti, zbog tehničkih ili drugih opravdanih razloga, kao i u slučaju da na tržištu u trenutku nabave roba, radova i usluga nema tri gospodarska subjekta koji isporučuju robu, izvode radove ili pružaju usluge koje su predmet nabave, poziv na dostavu ponuda može se uputiti i na adrese manje od tri gospodarska subjekta. Specijalna bolnica s gospodarskim subjektima u pravilu komunicira elektroničkim putem. Od 12. listopada 2022. u primjeni je Pravilnik (donesen 27. rujna 2022.) prema kojemu se jednostavna nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn provodi upućivanjem zahtjeva za dostavu ponuda najmanje s jednom gospodarskim subjektom, veće od 20.000,00 kn do 70.000,00 kn upućivanjem zahtjeva za dostavu ponude prema najmanje tri gospodarska subjekta, a veće od 70.000,00 kn provodi se objavom poziva na dostavu ponude na službenoj stranici ili će se postupak provesti putem Grada kao Središnjeg tijela za nabavu dostavom zahtjeva sa svom pripadajućom dokumentacijom Gradskom uredu za financije i javnu nabavu. Navedeno je da će se svi postupci započeti prema odredbama Pravilnika iz srpnja 2017. završiti prema odredbama tog Pravilnika.

Prema podacima iz Statističkog izvješća za 2022., jednostavna nabava roba, radova i usluga iznosi ukupno 10.579.222,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (od čega se na robe odnosi 9.132.071,00 kn, usluge 1.384.620,00 kn i radove 62.531,00 kn), a jednostavna nabava roba i usluga koje su u vezi s financiranjem iz EU fondova iznosi 100.950,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (od čega se na robe odnosi 60.960,00 kn, a na usluge 39.990,00 kn), odnosno ukupna nabava iznosi 10.680.172,00 kn.

Planom nabave za 2022., u okviru aktivnosti Redovno poslovanje, planirana je nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala ukupne procijenjene vrijednosti od 9.402.255,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se 5.830.630,00 kn odnosi na nabavu medicinskog potrošnog materijala (od čega 3.728.983,00 kn na nabavu reagensa), a 3.571.625,00 kn na nabavu lijekova, čija nabava je planirana otvorenim postupcima javne nabave. Također, planiran je jednostavni postupak nabave za brze antigenske testove na SARS-Co-V-2 u iznosu od 60.000,00 kn. Prema Planu nabave, planirane postupke nabave provodi Grad.

Za nabavu lijekova, Specijalna bolnica je u veljači 2022., na temelju zaključenog Sporazuma, poslala Gradu ovlaštenje i zahtjev za početak otvorenog postupka nabave lijekova velike vrijednosti u ime i za račun Specijalne bolnice te zaključivanje ugovora o javnoj nabavi. Zahtjev, između ostalog, sadrži evidencijski broj predmeta nabave po grupama lijekova, procijenjenu vrijednost nabave u iznosu od 3.571.624,61 kn bez poreza na dodanu vrijednost prema grupama lijekova, izvor sredstava za pripremu i provođenje postupka nabave, postupak javne nabave, (otvoreni postupak) i rok izvršenja predmeta nabave (godina dana). Također, priložena je dokumentacija o nabavi, troškovnici, izjave o nepostojanju sukoba interesa čelnika ustanove te dva člana stručnog povjerenstva. Grad je poziv na nadmetanje za otvoreni postupak jednogodišnje javne nabave lijekova (41 grupa) poslao u lipnju 2022. na objavu u službeni list Europske unije i Elektronički oglasnik javne nabave. Zapisnik o javnom otvaranju ponuda sastavljen je u kolovozu 2022. (prema kojem je zaprimljeno 90 ponuda), a Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda u travnju 2023. (u kojem je, između ostalog, naveden datum početka i ocjene ponuda listopad 2022.). Po pregledu i ocjeni dostavljenih ponuda (obavljaju članovi stručnog povjerenstva koji su predstavnici Specijalne bolnice i Grada), u lipnju 2023. Grad je donio Odluku o odabiru u otvorenom postupku javne nabave za predmet nabave lijekova, podijeljen po grupama, kao i odluku o poništenju za deset grupa lijekova za jednog ponuditelja s obzirom na to da nakon odbijanja ponuda ponuditelja nije preostala niti jedna valjana ponuda.

Na temelju Odluke o odabiru, Grad je u ime i za račun Specijalne bolnice zaključio za odabrane grupe lijekova pojedinačne ugovore o nabavi lijekova sa šest ponuditelja (jedan ugovor u srpnju, pet u kolovozu te jedan ugovor o nabavi lijekova u rujnu 2023.). U Elektroničkom oglasniku javne nabave poslana je obavijest o dodjeli ugovora – rezultat postupka nabave odnosno zaključivanju ugovora.

Otvoreni postupak nabave medicinskog potrošnog materijala za 2022. pokrenut je u listopadu 2022. slanjem Gradu (Gradskom uredu za financije i javnu nabavu, uz dobivenu suglasnost Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom) zahtjeva i ovlaštenja za početak otvorenog postupka nabave velike vrijednosti. Prema zahtjevu, procijenjena vrijednost nabave medicinskog potrošnog materijala ukupno iznosi 2.101.647,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, podijeljena prema grupama. Poziv na nadmetanje za otvoreni postupak jednogodišnje javne nabave medicinskog potrošnog materijala (66 grupa) poslan je na objavu u službeni list Europske unije i Elektronički oglasnik javne nabave u ožujku 2023. U Elektroničkom oglasniku javne nabave objavljen je Zapisnik o javnom otvaranju ponuda, sastavljen u svibnju 2023., u kojem se navodi da je zaprimljeno 113 ponuda. U vrijeme obavljanja revizije (rujan 2023.) postupak nabave bio je u tijeku.

Prema podacima iz poslovnih knjiga u 2022. nabavljeno je lijekova i medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti od 10.857.207,00 kn s porezom na dodanu vrijednost od čega se 8.353.251,00 kn odnosi na nabavu medicinskog potrošnog materijala (od čega 3.736.053,00 kn na nabavu reagensa), a 2.503.956,00 kn se odnosi na nabavu lijekova. S obzirom na to da do konca 2022. Grad nije proveo postupke nabave ni zaključio ugovore, Specijalna bolnica je u 2022. nabavljala lijekove i medicinski potrošni materijal bez provođenja odgovarajućih postupaka nabave odnosno na način da je za svaku pojedinu potrebu za lijekovima i medicinskim potrošnim materijalom s odjela Specijalne bolnice, putem elektroničke pošte, zatražena ponuda od tri dobavljača te obavljena nabava putem narudžbenica od ponuđača s najpovoljnijom ponudom. U okviru nabavljenog medicinskog potrošnog materijala, nabavljeni su brzi antigenski testovi SARS-Co-V-2 u vrijednosti od 120.125,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Prema odredbama članka 6. Zakona o javnoj nabavi Specijalna bolnica je kao javni naručitelj obvezna provoditi postupke javne nabave. Nadalje, prema odredbama članka 12. Zakona o javnoj nabavi naručitelj je obvezan primijeniti odredbe navedenog Zakona za nabavu robe i usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 200.000,00 kn odnosno 500.000,00 kn za radove. U siječnju 2023. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 114/22), prema kojemu se iznosi propisani u kunama zamjenjuju iznosima propisanim u eurima.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi postupke nabave lijekova i medicinskog potrošnog materijala u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

S obzirom na to da je Specijalna bolnica nabavu lijekova i medicinskog potrošnog materijala za 2022. provodila na temelju narudžbenica, bez provedenih propisanih postupaka nabave, koje prema zaključenom Sporazumu s Gradom, provodi Grad kao Središnje tijelo za nabavu, Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti u suradnji s Gradom kako bi postupci nabave pravodobno započeli i bili provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

– Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma

Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljen u Elektroničkom oglasniku javne nabave nije istovjetan Registru objavljenom na mrežnim stranicama Specijalne bolnice niti su podaci potpuni i ažurirani. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljen u Elektroničkom oglasniku javne nabave sadrži samo jedan ugovor za nabavu usluga preseljenja stanice kisika (jednostavna nabava) zaključen u prosincu 2021. u vrijednosti od 69.500,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a objavljen je u svibnju 2022. Prema podacima iz Registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u 2022. koji je objavljen na mrežnim stranicama Specijalne bolnice u 2022. zaključeno je ugovora i/ili narudžbenica u vrijednosti od 9.533.308,00 kn, od čega se na vrijednost II. ugovora na temelju okvirnog sporazuma koji je zaključio Grad Zagreb za nabavu naftnih derivata za ustanove čiji je osnivač Grad Zagreb odnosi 5.081.560,00 kn. Za navedeni ugovor pogrešno je iskazan iznos od 5.081.560,00 kn jer se odnosi na ukupnu vrijednost nabave za ustanove Grada Zagreba te je trebao biti iskazan iznos od 27.837,00 kn koji se odnosi na Specijalnu bolnicu. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2022. ne sadrži ugovore i jedan dodatak ugovoru zaključene na temelju okvirnih sporazuma (ugovor za opskrbu plinom, električnu energiju te komunikacijske usluge u pokretnoj mreži) u iznosu od 622.675,00 kn. Uputom iz veljače 2022. Grad Zagreb je, između ostalog, odredio da ustanove koje samostalno zaključuju pojedinačne ugovore temeljem okvirnih sporazuma obvezno unose pojedinačne ugovore u svoj registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

Odredbom članka 6. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, između ostalog, propisano je da je naručitelj obvezan ustrojiti registar ugovora i okvirnih sporazuma za predmete nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn u roku od 30 dana od dana sklapanja prvog ugovora ili okvirnog sporazuma, da je obvezan ažurirati registar prema potrebi, a najmanje jedanput u šest mjeseci, da u slučaju jednostavne nabave, ako naručitelj predmet nabave nabavlja putem narudžbenica, u registar ugovora unosi ukupni iznos za taj predmet nabave neovisno o broju narudžbenica izdanih tijekom godine te da je obvezan registar ugovora i sve njegove kasnije promjene objaviti u standardiziranom obliku u EOJN RH u roku od osam dana od dana ustrojavanja ili promjene.

Državni ured za reviziju nalaže u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma navesti sve predmete nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura, sve propisane podatke te ga ažurirati najmanje jedanput u šest mjeseci u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- 7.2. *Specijalna bolnica prihvaća naloge i preporuku Državnog ureda za reviziju. U vezi s planom nabave navodi da Upravno vijeće Specijalne bolnice za svaku proračunsku godinu donosi plan nabave, a sve u skladu s odredbama Statuta Specijalne bolnice, Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi. Nadalje, navodi da plan nabave objavljuje na svojoj mrežnoj stranici, kao i sve njegove promjene tijekom godine (izmjene i dopune), a također ih objavljuje i u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u roku od osam dana od donošenja ili promjene. Također, navodi da je nepravilnost zatečena u 2022. ispravljena od 2023. nadalje.*

Vežano za nabavu lijekova i medicinskog potrošnog materijala Specijalna bolnica napominje da je nepravilnost zatečena u 2022. ispravljena od 2023. nadalje. Navodi da je postupak nabave lijekova započet u prvom kvartalu 2022. dostavom zahtjeva za pokretanje postupka Gradu Zagrebu i okončan potpisivanjem ugovora o nabavi lijekova u kolovozu i rujnu 2023., a sve prema odredbama Zakona o javnoj nabavi i Sporazuma zaključenog s Gradom Zagrebom. Postupak nabave medicinskog potrošnog materijala je započet u prvom kvartalu 2023. dostavom zahtjeva za pokretanje postupka Gradu Zagrebu te se za navedeni postupak očekuje donošenje Odluke o odabiru u ovom kvartalu. Nadalje, navodi budući da se u konkretnim postupcima nabave radi o nabavi velike vrijednosti podijeljenoj na grupe, koju provodi Grad Zagreb kao Središnje tijelo postupci su izuzetno dugotrajni zbog mnogobrojnih procedura koje prethode okončanju postupaka (suglasnosti koje se moraju pribaviti, provođenja prethodnih savjetovanja, zahtjeva za izmjenom temeljem upita gospodarskih subjekata, izmjena zahtjeva temeljem prihvaćanja prijedloga gospodarskih subjekata, postupaka pregleda i ocjene ponuda za nekoliko desetaka grupa u kojima osim zaposlenika Specijalne bolnice sudjeluju i službenici Gradskog ureda za javnu nabavu, odustanaka ponuditelja od svojih ponuda prije donošenja Odluka o odabiru što iziskuje ponovni pregled i ocjenu drugorangiranih ponuda te donošenje svih onih akata koji nisu u nadležnosti Specijalne bolnice, već Grada Zagreba, poput Zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, Odluka o odabiru i Ugovora).

Vežano za registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma Specijalna bolnica napominje da je nepravilnost zatečena u 2022. ispravljena od 2023. nadalje. Navodi da Specijalna bolnica kao javni naručitelj objavljuje registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma na svojoj mrežnoj stranici te ga ažurira svakih šest mjeseci. Nadalje, navodi da za sve postupke nabave koje je za Specijalnu bolnicu proveo Grad Zagreb, kao Središnje tijelo za nabavu, Grad Zagreb objavljuje na svojoj službenoj stranici registar ugovora i okvirnih sporazuma (na mrežnoj stranici Specijalne bolnice objavljena poveznica) te se u njemu nalaze i podaci koji se odnose na Specijalnu bolnicu. Također, navodi da je u novom Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske koji je u primjeni od 1. siječnja 2024. Specijalna bolnica ustrojila Registar ugovora i unijela sve podatke za ugovore (narudžbenice) koji su zaključeni 2024. te će ga redovito ažurirati, u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

Specijalna bolnica zaključno pojašnjava da je u razdoblju od tri godine, koje prethode revidiranoj 2022., doživjela niz značajnih promjena koje su utjecale na kvalitetu administrativnog, pravnog i računovodstvenog funkcioniranja sustava. Promjena čak četiri ravnatelja, velika fluktuacija ekonomskog i pravnog stručnog kadra te promjena poslovnog informatičkog sustava uzrokovale su određen dio nepravilnosti koje su utvrđene nalazom Državnog ureda za reviziju.

Navodi da se tijekom 2022. pristupilo stabilizaciji sustava, da su popunjena radna mjesta nužna za protočno funkcioniranje sveukupnog poslovanja i da je ispravljeno niz neusklađenosti iz prethodnih razdoblja. Zaključno Specijalna bolnica navodi da je značajan dio utvrđenih nepravilnosti otklonjen u 2023. te da i nadalje poduzima sve radnje kako bi poslovala u skladu sa svim zakonima i provedbenim propisima.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Specijalne bolnice za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Specijalna bolnica postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 5

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2016.	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na računima propisanim Računskim planom.	-	provedeno
2.		2016.	Ustrojiti evidenciju lijekova i medicinskog potrošnog materijala po odjelima te evidentirati rashode u trenutku stvarne potrošnje.	-	nije provedeno
3.		2016.	Radi lakšeg praćenja strukture potraživanja, na posebnom analitičkom računu evidentirati potraživanja koja prema Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenju rada HZZO ne priznaje.	-	provedeno
4.	Obveze	2016.	Donijeti akcijski plan o načinu podmirenja obveza i pokriću manjka prihoda na temelju analize postojećeg financijskog stanja te donijeti mjere za otklanjanje uzroka negativnog stanja.	-	provedeno
5.	Prihodi	2016.	Raspored, obračun i isplatu naknade ostvarene od kliničkih ispitivanja lijekova obavljati u omjerima utvrđenim Pravilnikom o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi i u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.	-	nije primjenjivo
6.	Postupci javne nabave	2016.	Provoditi postupke nabave lijekova i medicinskog potrošnog materijala u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga.	-	nije provedeno
7.		2016.	Ažurirati plan nabave i registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.	-	nije provedeno
8.		2016.	Izmjene i dopune plana nabave vidljivo naznačiti u odnosu na osnovni plan.	-	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji nije primjenjiv daje se u nastavku.

- U 2022. nije bilo obračuna ni isplata naknada ostvarenih od kliničkih ispitivanja. U ožujku 2022. zaposlenica Specijalne bolnice je podnijela tužbeni zahtjev radi isplate autorskog honorara na ime obavljenog posla kao glavnog ispitivača na temelju zaključenog ugovora o kliničkom ispitivanju iz siječnja 2019. te njegovih izmjena i dopuna iz prosinca 2021. Sudski postupak je u tijeku.

Specijalna bolnica je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni.

1.2. Specijalna bolnica prihvata status naloga i preporuka iz prošle revizije.